

Sociaal Veilig Onderwijs

Leerkracht kan het verschil maken

Weer een predicaat 'Sociaal Veilige School'

Online pesten

Vruchtbare contacten $\cap$ OT

www.stichtingveiligonderwijs.nl

Veilig Onderwijs Magazine colofon

Bestuur

Gerard van Beelen, voorzitter SVO
Peter van Duijl, secretaris
penningmeester SVO

Com. Iedere dag veilig onderwijs

Gerard van Beelen, voorzitter
Ingrid van Beelen
Els Hendrikse

Binnendienst

Els Hendrikse, directeur SVO
Wim Fournier, opmaak redacteur
Marc Boss, redacteur auteur
Wim Overgaauw, redactielid
Rieneke Reijnen, redactielid
Annelies Smouters, redactielid
Sylvia de Haay, office medewerker
Carmen Grätz, PR en secretariaat
St. Fractal Productions, webmaster

Buitendienst

Ton Hesel, beleidsmedewerker, externe vertrouwenspersoon, landelijk
Marjolein Nijssen, counsellor, mediator, regio midden
Audrey Vrijhoef-Pocorni, mediator, externe vertrouwenspersoon, Noord Holland
Charine Resink, mediator, Zuid Holland
Martijn Gerfin, mediator, Noord Holland
Marylane Linger, mediator, externe vertrouwenspersoon, Noord Holland
Ina de Jonge, counsellor, mediator, regio Noord-Oost
Mathilde Hol, mediator, regio Friesland
Kelly van der Zee, toegepast psycholoog, gastdocent, onderzoekbegeleider
Sandra Ammerlaan, coach, counsellor, regio Utrecht
Ingrid van Beelen, gastdocent
Willem Konink, gastdocent
Ineke Dreves, kindercoach, counsellor
Daniëlla den Iseger, mediator, coach en beleidsmedewerker, Noord Holland
Sandy Hazelhoff, mediator en beleidsmedewerker, Noord Holland
Yashodara Landvreugd, mediator, Noord Holland
Wim Overgaauw, gastdocent, observant, adviseur.

Inhoud

- 2 **Beste lezer,**
Heel bemoedigend, al die gesprekken tijdens de NOT
- 3 **Verwerf het predicaat Sociaal Veilige School!**
Sociale veiligheid in school gaat verder dan wat afspraken maken
- 4 **'Moves mates', groep-7 als speelpleincoaches**
Geef ze wat te doen en ze zullen braaf zijn
- 7 **Smartphone**
De column van Marc Boss maant tot bescheidenheid
- 8 **Leerkracht, realiseer je dat je verschil kunt maken**
Wat je kunt doen als docent bij pestsituaties in je klas
- 10 **Christelijke basisschool 'De Frissel' Feanwâlden**
Weer een school met het predicaat 'Sociaal Veilige School'
- 12 **Beter voorkómen dan vertrekken**
Met een 'case study' stelt Mathilde Hol zich aan u voor
- 15 **Even voorstellen, Marylane Linger**
Sinds kort betrokken bij SVO als mediator/extern vertrouwenspersoon
- 16 **Na 'geklaarde lucht' weer vooruitkijken**
Met een 'case study' stelt Marylane Linger zich aan u voor
- 18 **Even voorstellen, Ina de Jonge**
Met een 'blog' stelt Ina de Jonge zich aan u voor
- 19 **Stichting Veilig Onderwijs. Wie wij zijn en wat we doen**
Stichting Veilig Onderwijs biedt rechtstreekse ondersteuning
- 20 **Online pesten**
Die vervelende foto vind je nog lang terug
- 22 **Vruchtbare contacten gelegd tijdens de NOT**
Een bloemlezing van onze ervaringen in gesprek met bezoekers
- 24 **Er zijn scholen die het opmerkelijk goed doen**
We komen graag in contact of ontvangen graag een 'elevator pitch'

UITGEVER:

DNB GROEP B.V.

RECEPTIE@DNBGROEP.NL
WWW.DNBGROEP.NL

DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

DE UITGEVER EN STICHTING VEILIG ONDERWIJS ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DE ADVERTENTIES MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

Beste ondernemers, adverteerders en sponsors

De functie van het SVO Magazine is, de ondersteuning van de Stichting Veilig Onderwijs in haar doelstelling de sociale veiligheid op scholen te bevorderen.

De unieke situatie is, dat het blad uitgegeven wordt door een commerciële uitgever die het voortbrengen en verspreiden van het blad bekostigt uit advertentie inkomsten. Advertenties die verworven kunnen worden op grond van de functie die het blad vervult.

Zo kan het blad -voor de ontvanger kosteloos- ruim verspreid worden op scholen in ons land.

Op deze manier wordt het blad 'belangeloos' en in alle neutraliteit gepubliceerd.

De uitgever legt de verantwoordelijkheid voor de redactionele inhoud bij de Stichting Veilig Onderwijs en vrijwaart de adverteerders daarmee van commerciële beïnvloeding van de inhoud van het blad.

De redactie voert haar werkzaamheden uit onder verantwoordelijkheid van de directie van de SVO.

De redactie kan zich 'neutraal' opstellen tegenover meningen, opvattingen en doelstellingen van anderen. In beginsel schrijven we 'niet oordelend'.

*Gerard van Beelen,
SVO voorzitter*

Heeft u vragen, mail ons dan op contact@expertisecentrumvoorveiligheid.nl

Met de opmerkelijke gesprekken tijdens de NOT nog in ons geheugen maken we deze uitgave van ons Sociaal Veilig Onderwijs magazine. Opmerkelijk is, dat degenen die de verantwoordelijkheid voor een sociaal veilig klimaat bij hun op school toebedeeld hebben gekregen dit niet als een eenvoudige opgave beleven. Je voelt je daar gemakkelijk alleen in staan. Zo is me bij verschillende ontmoetingen gebleken.

Ieder die voor de klas staat heeft haar of zijn werkzame leven lang op een of andere manier al met dit bijltje gehakt. Ook zonder de wet op de sociale veiligheid op school was elke onderwijzer al gehouden om orde in haar of zijn klas te houden. En ieder deed dat op haar of zijn manier. Zelf aangeleerd of afgekeken bij oudere collega's of een mengvorm daarvan.

En nu moet dat 'georganiseerd', 'gecoördineerd' waarbij er nu iemand op school is die daar verantwoordelijk voor is gesteld en dat moet beheren. Ga er maar aanstaan.

Je bent dan wel overgeleverd aan de welwillendheid en coöperativiteit van (je) collega's. Je directie. Het bestuur van je school. Zoals in een gezin bij de opvoeding van de kinderen: Je moet er wel in slagen eenduidigheid in goedkeuring en afkeuring te bereiken. 'Dit doen we wel, dat doen we niet'.

Er is dus echt 'werk aan de winkel'

Om 'een beleid' onder woorden te kunnen brengen moet je uitgaan van de meningen en opvattingen die er leven. Onder de collega's, bij de directie, het bestuur en de 'mores' die in de omgeving waar de school functioneert gangbaar zijn en achtenswaardig worden beschouwd. Vind daar maar eens 'het midden' in; de grootst gemene deler. En dan moet je die nog met elkaar delen en overeenkomen.

Hebben we daar wel de tijd voor? Krijgen we daar wel de tijd voor?

Gemakshalve

Ik kan me voorstellen dat men in de praktijk deze moeizame benadering maar uit de weg gaat. Op de markt zijn er methoden te koop tegen het pesten. De school koopt zo iets en jij krijgt het beheer erover en de collega's worden geïnformeerd dat ze bij jou moeten zijn als het om sociale zekerheid gaat. Dát is geregeld.

Het is een rare vergelijking, maar het doet me denken aan de eerste keer dat ik eraan toegegeven had om met ons gezin naar Spanje op vakantie te gaan. We hadden ons daarvoor een wat grotere auto en een caravan aangeschaft. Wat ben je dan een 'onbeholpen' mens.

Een breed gedragen overtuiging

Het formuleren van een sociaal veiligheidsbeleid en de uitvoering van zo'n beleid en het bij de tijd houden van dit beleid kan alleen functioneren als dat vanuit een breed gedragen overtuiging gebeurt. Breed gedragen door de collega's, door de directie en door het bestuur. Het is een verantwoordelijkheid waar niemand voor kan weggijken. Je moet het samen doen. Het samen waarmaken dat het je een zorg is.

Zoals in een gezin gaat het ook op school om de beleavingswereld van de kinderen. Zoals ouders hun kinderen behoren voor te leven hoe het hoort.

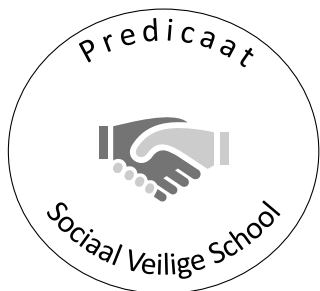
Ieder kent genoeg gezinnen waar dat niet gelukt is, soms verre van gelukt is. Dus; laten we het goede voorbeeld geven. Ook bij ons op school. Het kost even moeite maar het geeft veel vreugde en tevredenheid. Doe het samen.

Wim Fournier, redacteur

Verwerf het predicaat Sociaal Veilige School!

Sociale veiligheid in school heeft veel aspecten. Het is veel meer dan het opstellen van een aantal regels en afspraken. Er moet sprake zijn van doordacht beleid. Beleid waaraan de werkelijkheid van alledag getoetst moet worden. Waarbij gedegen gemonitord moet worden, geëvalueerd, bijgesteld en opnieuw getoetst. Daarbij stelt de overheid inmiddels hoge kwaliteitseisen aan scholen via de wet Sociale Veiligheid op School. De inspectie kijkt mee en controleert of het geformuleerde beleid en de vingerende praktijk met elkaar in overeenstemming zijn en de toets der kritiek kunnen volstaan. En dat is geen afvinklijstje maar een continu proces, elke dag opnieuw.

De Stichting Veilig Onderwijs helpt scholen met het op orde brengen en houden van sociaal veiligheidsbeleid. Daarbij gaan we uit van de wensen van de school (visie) en al haar betrokkenen, bestuur, directie, leerkrachten leerlingen en ouders. We zorgen ervoor dat de school kan beantwoorden aan de wettelijke eisen en hebben oog voor de losse eindjes. Met onze expertise zijn wij voor u een betrouwbare, onafhankelijke partner bij al uw inspanningen om de school een veilige leef-, leer-, en werkomgeving te maken voor allen.

Hoofdwerkzaamheden

Onze aanpak is gericht op drie hoofdwerkzaamheden:

Visievorming. Soms is het nodig eerst met elkaar te bepalen welke onderliggende visie de school hanteert bij het bepalen van het veiligheidsbeleid. Wij helpen daarbij. Scholen verschillen, in samenstelling van de leerlingenpopulatie, in de sociale context waarin de school zich bevindt en de contacten met de omgeving. Dat vraagt om een eigen visie op de vormgeving van het veiligheidsbeleid.

Een up to date sociaal veiligheidsbeleid. Wij helpen met het opstellen van een samenhangend veiligheidsbeleid inclusief alle, op grond van de Wet Veiligheid op School, verplichte onderdelen.

Evaluëren en bijstellen. Veiligheidsbeleid is geen papieren werkelijkheid. De uitwerking ervan moet systematisch geëvalueerd en bijgesteld worden. Jaarlijks dient de veiligheidsbeleving van alle betrokkenen bij school gemonitord te worden. Ook dat is een wettelijke verplichting. Wij helpen u bij het samenstellen van een geschikt instrumentarium hiervoor en ondersteunen bij de toepassing. En uiteraard dienen de resultaten en bevindingen te leiden tot bijgesteld beleid. Wij ondersteunen bij het vormgeven van deze cyclische kwaliteitszorg.

Predicaat “Sociaal Veilige School”

Wanneer deze hoofdzaken gerealiseerd zijn verstrekken wij het predicaat “Sociaal Veilige School”. Hiermee toont de school een veilige leer-, en leefomgeving te bieden en continu oog te hebben voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving in en rond de school. Met het predicaat verstrekken wij ook een inloopmat, die voorzien kan worden van het schoollogo, zodat eenieder die de school betreedt gewezen wordt op de aandacht voor veiligheid die hier geldt.

Andere en aanvullende diensten

Wij bieden onze expertise aan via diverse diensten in het belang van een veilig schoolklimaat. En daarbij nemen we steeds een onafhankelijke positie in. Zo kunt u een beroep op ons doen voor het:

- Verrichten van observaties op school;
- Coachen van teamleden en leerlingen;
- Voeren van bemiddelingsgesprekken met eventuele verslagen;
- Overnemen van de communicatie van ouders, bij escalaties;
- Verlenen van school-counseling, voor leerling en leerkracht;
- Aanbieden van een externe-vertrouwenspersoon;
- Aanbieden van een gezinsspecialist op school (schoolmaatschappelijk werker);
- Verzorgen van workshops voor leerlingen;
- Verzorgen van ouderavonden;
- Omgaan met Veilig Thuis meldingen;
- Verkrijgen van een cursus “Beleid op de school sociale veiligheid”;
- Verkrijgen van een cursus “De Sociale veiligheidscoördinator”(anti-pestcoördinator).

Meer informatie treft u aan op onze website www.stichtingveiligonderwijs.nl. Of neem direct contact met ons op voor informatie of een geheel vrijblijvend gesprek. Wij delen immers de gemeenschappelijke zorg voor een gezond en veilig schoolklimaat.
contact@expertisecentrumvoorveiligheid.nl
0346-550655

Meer spel op het schoolplein en minder conflicten. Kinderen van verschillende leeftijden die samen spelen. Minder kinderen die zich vervelen. En dat alles onder leiding van groep-7 leerlingen die opgeleid zijn tot speelpleincoach. Dat is waar Move Mates op inzet.

Het project dat in 2017 is gestart wordt inmiddels uitgevoerd op ruim dertig scholen. En dat aantal neemt gestaag toe.

Hoe dat precies werkt, laat ik mij uitleggen door Jorrit Hansen, sportconsulent bij Team Sportservice en projectleider van Move Mates. En om het project ook in de praktijk te zien, ben ik welkom op school 'De Eendracht' in Mijdrecht.

Ontstaan met het oog op efficiëntie

Pauzesportprogramma's worden al langer aangeboden door het Team Sportservice. Daar moest dan altijd een vakdocent -de buurtsportcoach- bij aanwezig zijn.

"Dat kost veel tijd om te organiseren", zegt Jorrit, "onze mensen moeten op een specifieke tijd bij de school zijn. Pauzetijden op verschillende scholen komen vaak overeen en je kunt het aantal buurtsportcoaches niet alsmaar uitbreiden.

Toen ontstond het idee om op de scholen zelf op te gaan leiden. En wel met het plan om niet zozeer docenten, maar leerlingen op te leiden tot speelpleincoach. Dat heeft veel voordelen, ook voor de leerlingen.

We hebben gekozen voor groep-7 omdat deze leerlingen al wat oudere kinderen zijn. Eenmaal opgeleid kunnen ze tot halverwege groep 8 actief blijven en in de tussentijd worden de nieuwe groep-7 leerlingen opgeleid."

Lessen, trainen en stage voor leerlingen

Ik wil weten hoe dit concreet wordt uitgevoerd. Stel dat een school met het project start. Wat gebeurt er dan?

"Het begint met een theorieles aan alle groep-7 leerlingen. Daarin wordt de werkwijze van Move Mates uitgelegd. Namelijk wat het project precies inhoudt, wat het zijn van speelpleincoach betekent en hoe de opleiding eruitziet. Vervolgens kunnen de kinderen een paar dagen nadenken en overleggen met hun ouders of ze mee willen doen.

De ervaring is inmiddels dat zo'n 80% er vervolgens voor kiest speelpleincoach te worden. Met die leerlingen start de buurtsportcoach het trainingsprogramma.

Er worden groepjes van drie leerlingen samengesteld, die als vaste formatie gaan samenwerken. Bij voorkeur verschillende types zodat ze elkaar aanvullen. Die groepjes krijgen drie trainingslessen."

Verantwoordelijkheid, zelfvertrouwen en een certificaat

"In die praktijklessen leren de kinderen de verschillende spelen, hoe je die organiseert, wat de spelregels zijn en hoe je die spelen voorbereidt. Maar ze leren ook hoe je die spelen uitlegt. Hoe sta je voor de groep, hoe spreek je, hoe motiveer je deelnemers? Daarna oefenen de leerlingen eerst met elkaar. Vervolgens is er een stageweek op het plein. De buurtsportcoach is daarbij aanwezig om hen te coachen en feedback te geven.

Leerlingen die het hele traject hebben afgerond ontvangen een certificaat. Daarna gaan ze zelfstandig aan de slag. Na een paar maanden komt de coach weer terug voor een evaluatie."

Inzet van de school

Ik ben benieuwd naar de betrokkenheid van de deelnemende school. Wat moet de school organiseren?

Foto's; José Uithol

"De leerkracht van groep-7 speelt een belangrijke rol. Parallel aan de training voor de leerlingen wordt met de groepsleerkracht de organisatie geregeld: De tijd die de leerlingen krijgen om spelen voor te bereiden, welke spelen in welke volgorde aangeboden worden, welk spelmateriaal nodig is, etc.

Daarvoor hebben we planningsformulieren en speelpleinkaarten. Op die laatste staan de spelen met benodigheden en uitleg beschreven. De kinderen kunnen natuurlijk ook eigen kaarten met spelen toevoegen.

Het hele proces van organisatie en uitvoering is inmiddels beschreven en waar nodig bijgesteld op grond van de ervaringen. Maar de betrokkenheid van de leerkracht(en) van groep-7 is cruciaal. Die moet(en) leerlingen de tijd en ruimte geven Move Mates uit te voeren.

Wat wel begeleid worden moet worden is wanneer de verschillende groepjes actief zijn, de afwisseling in de spelen (sommige spelen zijn op leeftijd en een spel mag maximaal drie keer per maand aangeboden worden), de plekken op het schoolplein waar Move Mates actief."

Kosten en baten

Move Mates wordt, evenals de overige activiteiten van Team Sportservice, in de meeste gevallen bekostigd uit gemeentesubsidie. De school verzorgt wel het (gangbare) sport- en spelmateriaal. Verder is alleen een coördinator, tijd en aandacht vereist.

En natuurlijk draagt de school zorg voor de communicatie intern en naar de ouders. Dit doen ze met behulp van door Team Sportservice aangeleverde teksten.

Daar staat aan de batenkant heel wat tegenover. "Om te beginnen voor de speelpleincoaches. Deze leerlingen doen heel wat vaardigheden op in hun rol als spelbegeleider. Sociale vaardigheden, zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel.

En we zien dat er meer gespeeld wordt in de pauze. Je ziet ook een toename van gemengd spelen door kinderen van verschillende leeftijden. Er zijn minder conflicten, het wordt veiliger en gezelliger op het plein."

Aanmelden

Team Sportservice -en dus Move Mates- is nog niet landelijk actief. Maar dat hoeft geen belemmering te zijn om contact op te nemen. Wanneer de school in een gemeente staat waarmee Team Sportservice (nog) geen afspraken heeft, wordt er gezocht naar een partner die het programma onder licentie uit kan voeren.

En Move Mates is maatwerk. Met de school wordt besproken hoe het programma wordt uitgevoerd. Er zijn scholen waar de schoolpleincoaches elke pauze op het plein te vinden zijn, maar het kan ook op twee of drie dagen.

Wel dragen de speelpleincoaches op elk plein de groene Move Mates-hesjes waaraan ze te herkennen zijn als gecertificeerde spelbegeleiders.

Move Mates in de praktijk

Tijd om het project in 'vol bedrijf' te zien. Op een vrijdagochtend in februari stap ik OBS 'De Eendracht' in Mijdrecht binnen. Hier werken ze al een paar jaar met Move Mates en José Uithol (groep-8) en Patricia Vlijm (groep-7) zijn graag bereid mij te ontvangen.

Terwijl groep-8 in alle rust zelfstandig aan het werk is neemt José de tijd om mij over het programma te vertellen.

"Het initiatief kwam van de gemeente en Sportservice. We wilden het buiten spelen weer een zetje geven en dat is met Move Mates goed gelukt.

In mijn groep-7 vorig jaar wilden veel kinderen meedoen. Nadat ze van thuis toestemming gekregen hadden zijn die getraind tot speelpleincoach. Ook een ouder heeft bij die training meegelopen om terug te koppelen naar het team.

Ons doel met het project was meer kinderen tot spelen te brengen en minder ruzietjes op het plein. En dat is ook echt gelukt, het maakt echt verschil.

Inmiddels zijn de speelpleincoaches iedere pauze actief. Er is steeds een groepje van twee of drie kinderen aan de beurt. Iedere week wordt er een rooster gemaakt waarop staat aangegeven wanneer welke spelen aangeboden worden.

Dat rooster wordt uitgedeeld aan alle collega's zodat die hun klas vooraf nog kunnen enthousiasmeren. Alle leerlingen kunnen meedoen, er wordt inmiddels geen onderscheid meer gemaakt tussen de groepen. Maar het zijn vooral de jongere kinderen die het erg leuk vinden".

Continuïteit

Ik ben benieuwd hoe de overdracht van de ene groep Move Mates naar de nieuwe groep gaat.

"Dat begint eigenlijk al in groep-6", zegt José.

"Richting het einde van het schooljaar nemen de groep-7 leerlingen hen al mee tijdens de pauzes om ze te interesseren. Eenmaal in groep-7 weten ze dan al wat het speelpleincoach zijn inhoudt voordat ze aan de training beginnen.

Ze zijn al voorbereid. En dat is ook goed, want we vinden dat als je mee gaat doen je ook moet blijven. Maar dat is eigenlijk nooit een probleem.

In de huidige groep-7 was er een beetje minder belangstelling, maar de Move Mates zijn wel erg enthousiast".

Sneeuw

Het is tijd om dat enthousiasme te gaan bewonderen, want het is inmiddels pauze. Maar ja, vannacht heeft het gesneeuwd. Het hele plein is bedekt met een verse laag 'wit speelgoed'. Met die buitenkans aan sneeuwpret is het voor Move Mates maar moeilijk concurreren.

Nikita, Muna en Ruweida -in hun groene hesjes- hebben dan ook maar weinig deelnemers. Geeft niet, ook al is de animo niet zo groot, daar weten de drie meiden wel raad mee. Gewoon zelf meespelen.

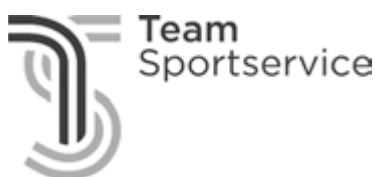
Tegen die achtergrond spreek ik met Patricia die dit jaar als groepsleerkracht het project coördineert. Zij heeft dit jaar de training ook samen met haar leerlingen gevolgd. Ik wil graag weten welke ondersteuning ze daarna nog ontvangen van Sportservice.

'Fine tunen'

"Toevallig is Elzemieke (van Sportservice) laatst nog geweest. Eigenlijk is wat ze dan doet 'fine tunen' met de leerlingen. Zo coacht ze bijvoorbeeld op hun rolverdeling.

Waar ben je goed in? Ben je goed in uitleggen of bijvoorbeeld in coachen en enthousiasmeren?

Meer over Move Mates www.movemates.nl of neem contact op met Jorrit Hansen jhansen@teamsportservice.nl
Meer weten over Team Sportservice op het gebied van bewegen en gezondheid. www.teamsportservice.nl

Ze coacht bijvoorbeeld ook hoe je een spel moeilijker of juist gemakkelijker maakt.

We weten namelijk niet van te voren hoeveel kinderen en van welke leeftijd er zullen komen. De Move Mates moeten dus best flexibel zijn”.

Ik ben benieuw of Patricia veel tijd kwijt is aan het coördineren, maar dat blijkt geen issue te zijn. “Het gaat om het rooster maken voor de groepjes en het verdelen en afwisselen van de spelen. Maar ook daarvoor worden twee van mijn leerlingen opgeleid door kinderen uit groep-8.

Verder moet het rooster natuurlijk wekelijks verspreid en onder de aandacht van de collega’s gebracht worden. Maar het loopt allemaal

foto: Team
Sportservice
provincie Utrecht

heel soepeltjes. Iedereen is er ook enthousiast over.

En het werkt. We zien echt verschil met vroeger. Er wordt meer gespeeld, er zijn minder ruzietjes”.

Benodigde materialen

Als de pauze erop zit wandel ik achter de Move Mates aan de school weer in naar de materialenkast. ‘De Eendracht’ heeft behoorlijk wat spelmateriaal,

maar zo op het oog zijn er geen kostbare investeringen nodig voor het project. In de kast staan ook de mappen met roosters en speelpleinkaarten die Jorrit mij al had laten zien.

Conclusie na dit bezoek? Move Mates is op ‘De Eendracht’ niet alleen ingevoerd, maar ook geborgd. Mooi programma!

Marc Boss

Ze blijven de gemoederen bezig houden, de smartphones. Binnenkort loop je kans op een fikse boete wanneer je al append op je fiets zit. Verleidelijke apparaten zijn het. De hele wereld heb je binnen handbereik; kennis, muziek, films, al je vrienden en vriendinnen in de palm van je hand. De laatste tijd zijn vooral de negatieve kanten van dit wonder van techniek in beeld. Nepnieuws, sexting, verslaving, stress vanwege het continu online moeten zijn. En de gebruikers worden steeds jonger.

In Frankrijk is het gebruik van de smartphone op school inmiddels bij wet verboden. Is dat verstandig? Hoe staan Nederlandse scholen ten opzichte van de smartphone? Nogal ambivalent is mijn indruk.

Ik heb niet veel ervaring met de alom aanwezigheid van mobieltjes in de klas. Tegen de tijd dat ze echt massaal hun intrede deden, gaf ik geen les meer. In het team werd verschillend gedacht over telefoons in de klas.

Er waren docenten die hun leerlingen bij tal van werkvormen gebruik lieten maken van hun smartphone. Er waren ook collega's die mordicus tegen waren. De schoolregel was een compromis. 'Je docent bepaalt of je toestel wel of niet gebruikt mag worden'.

Maar als gezegd, ik had weinig ervaring met het verschijnsel. Totdat er een collega aardrijkskunde langdurig ziek werd, vervanging niet te vinden was en de schoolleiding besloot dan maar zelf een aantal klassen over te nemen.

Aan het eind van de eerste les aan de havo-2 klas waar ik inviel kon ik twee conclusies trekken.

Om te beginnen dat het simpele feit dat je conector bent in havo-2 geen enkele garantie biedt op het verkrijgen van enig gezag. En ten tweede dat lesgeven wellicht net als zwemmen en fietsen eenmaal geleerd een levenslange vaardigheid mag wezen, maar wel onderhoud verlangt.

Kortom, de tweede les had ik wel nauwkeurig voorbereid. Die verliep zo'n beetje als volgt.

"Dames en heren, prinsen en prinsessen. De komende twintig minuten ga ik jullie het klimaatsysteem van Köppen uitleggen. Köppen was een groot Duits wetenschapper. Hij mag dan dood zijn, maar dat ontslaat ons niet van de plicht zijn indeling van de klimaten respectvol tot ons te nemen. En dus ladies and gentlemen, gaat nu jullie mobieltje, iPhone, Samsung -of hoe die dingen allemaal ook mogen heten- uit en in je tas.

Niet op je tafel, niet in je broekzak, maar in je tas. Je tas is dat ding waar je je boeken in vervoert en die ook niet op je tafel maar naast je stoel dient te staan.

Hoor of zie ik dadelijk tijdens mijn bloedstollende uitleg je mobieltje ... dan neem ik die af en verpulver hem hier onder mijn hak. Daarna wurg ik je. Wat heet, ik wurg niet alleen jou, ik wurg ook je kinderen en je kleinkinderen. Have I made myself clear?"

"Meneer ik heb geen kinderen, dus als u mij vermoordt kunt u mijn kinderen niet wurgen, laat staan mijn kleinkinderen".

"Dat zijn details, jonge vriend, die er op dit moment niet toe doen!"

Tot mijn tevredenheid zag ik telefoons uitgezet worden en in tassen gestopt. En tassen naast de tafel gezet. Hier en daar wat gemor, maar ook geginnik om de cabareteske tirade van zojuist. En dus zat ik al gauw vol vuur in mijn uitleg over de begrenzing van de klimaten in het Köppensysteem.

Wandelend door de klas, met grote gebaren, beeldend taalgebruik en af en toe een kwinkslag had ik de hele groep in mijn greep. Havo-2 at uit mijn hand. Ik was weer heer en meester als vanouds. Tot dat.

Totdat tijdens een door mij, met gevoel voor drama, ingelaste pauze in mijn betoog ... een ringtone. Een ringtone die bij het meisje waar ik pal naast stond vandaan kwam.

De klas verstijfde, je kon een speld horen vallen. Want iedereen wist -en ik realiseerde mij dat meteen- die telefoon ligt niet op haar tafel, zit niet in haar tas. Die heeft ze in haar bh gestopt.

Na de eerste schrik herstelde ze razendsnel en keek mij aan met een blik van, "nou, pak hem dan, durf je toch niet". Klopte. Durfde ik natuurlijk niet. En wat doe je dan?

Ik deed het enige wat je volgens mij in zo'n situatie moet doen. Accepteren dat ze je tuk hebben en samen met de klas in een daverende lachbui schieten.

Marc Boss

“Leerkracht, realiseer je dat je verschil kunt maken”

Onderzoek naar leerkrachten en pesten. In gesprek met Beau Oldenburg, onderzoekster aan de Rijksuniversiteit Groningen. Wat kun je als docent doen bij pestsituaties in je klas?

Beau Oldenburg

Erkennen dat er gepest wordt is stressvol voor medeleerlingen. Het levert het gevoel verantwoordelijk te zijn voor het pesten.

Terugkomend op een onderzoek

Wanneer je de website van Beau Oldenburg bezoekt wordt je door haar hartelijk uitgenodigd. Uitgenodigd om vragen te stellen, samen te werken, suggesties te doen of koffie te drinken. Ik ga voor vragen stellen en koffie. Ze reageert meteen wanneer ik haar een mail stuur om mijzelf uit te nodigen. “Leuk, je bent welkom”. En voor ik het weet zit ik op haar werkkamer in de binnenstad van Groningen achter een kop koffie.

Startpunt voor het gesprek is haar proefschrift uit 2017, ‘Bullying in schools, the role of teachers and classmates’. Een empirisch onderzoek naar pesten en de rol van leerkrachten en medeleerlingen. Wat waren de belangrijkste conclusies?

Onderken je wel wat er gebeurt

In je onderzoek kom je tot de conclusie dat het leerkrachten aan vaardigheden ontbreekt om pestsituatie te herkennen en er vervolgens adequaat mee om te gaan? Hoe zit dat precies?

“Een onderzoeker moet natuurlijk altijd voorzichtig zijn bij het trekken van conclusies, maar het lijkt er inderdaad op dat leerkrachten pestsituaties niet of niet goed herkennen. Om dat goed te doen moet je weten wat pesten is, het pestgedrag zien en het vervolgens ook als pesten duiden.

Het begint al met kennis over wat pesten is. Docenten -ook docenten die getraind zijn in de toepassing van anti-pestprogramma's- definiëren pesten anders dan de wetenschap. Pestgedrag heeft drie kenmerken. Het gedrag is structureel, er is sprake van machtsverschil en het is bewust gedrag van de pester. Die drie elementen noemen docenten niet wanneer hen gevraagd wordt pesten te omschrijven. Ze noemen wel allerlei andere zaken”

Toch een kwestie van weggijken

Wanneer je niet goed weet wat pesten is wordt het moeilijk het pesten te herkennen. Hoe komt het dat leerkrachten geen goede beschrijving van pesten kunnen geven?

“Misschien omdat docenten eigen ervaringen met pesten en gepest worden meenemen in hun beeldvorming. Iedereen heeft daar wel ervaringen mee. Die beelden zijn erg krachtig. Hoe dan ook bleek tijdens het onderzoek dat docenten het pesten in hun klas verkeerd inschatten. Zo noemden leerkrachten slachtoffers van pesten in hun klas terwijl deze leerlingen zelf aangaven niet gepest te worden.

En omgekeerd werden leerlingen die aangaven gepest te worden door de docent niet als zodanig herkend.

Sommige leerkrachten gaven aan het makkelijk te vinden om pesten in de klas aan te pakken terwijl er in die klassen juist veel gepeste leerlingen waren. Het zou goed kunnen dat die leerkrachten een sociaal wenselijk antwoord geven.

Nederland kent een sterk anti-pestklimaat. Het zou goed kunnen dat leerkrachten het pesten ontkennen omdat ze het moeilijk vinden het pesten te stoppen. Dat is ook moeilijk.

Maar in bijna ieder klas wordt gepest. Dat wil niet zeggen dat de leerkracht zijn werk niet goed doet.”

Niet makkelijk om toe te geven

Uit je onderzoek blijkt dat niet alleen de leerkrachten maar ook de leerlingen niet goed weten aan te geven wie er in de klas gepest wordt.

“Klopt. Er is verschil tussen de zelfrapportage van leerlingen die zeggen gepest te worden en de rapportage van leerkrachten en klasgenoten. Dat kan betekenen dat de laatsten inderdaad niet goed weten wie er gepest wordt. Het is ook mogelijk dat zij het wel weten maar het pesten ontkennen. Het erkennen dat er gepest wordt is stressvol voor de medeleerlingen.

Het levert het gevoel verantwoordelijk te zijn voor het pesten. Om van die stress af te komen lijkt het ontkennen van het pesten een oplossing. En tenslotte kan ook meespelen dat leerlingen soms onterecht rapporteren dat ze gepest worden. Maar let op, kinderen die gepest worden vertellen het moeilijk. En als ze het vertellen doen ze het eerder aan familie, pas in tweede instantie aan vrienden en daarna pas aan de leerkracht. Het pesten gebeurt stiekem, veel wordt niet gezien. Het is dus goed om een leerling die aangeeft gepest te worden altijd serieus te nemen. Dit kind ervaart het om gepest te worden, of dat echt zo is of niet maakt dan niet uit, het beïnvloedt het welzijn van het kind.”

Toch voor elkaar instaan

Je onderzoek laat zien dat wanneer klasgenoten een gepeste leerling verdedigen, het pesten vermindert. De verdedigers lijken het pestgedrag ook beter te herkennen. Dat leken mij voor de hand liggende conclusies.

“Dat is ook zo. Maar hier gaat het erom dat ook met wetenschappelijk onderzoek vast te stellen, empirisch bewijs te leveren. Het is dus echt zo.”

Wat ook zo blijkt te zijn is dat de klassensamenstelling ertoe doet. In combinatiegroepen zijn er minder slachtoffers is een conclusie.

“In een mix van jongere en oudere leerlingen ontstaat er een natuurlijke hiërarchie. Er is minder competitie tussen leerlingen. Meer leeftijdsverschillen lijkt dus te helpen. Daar is meer onderzoek naar nodig, maar het ziet er bemoedigend uit.”

Het gaat om een groepsproces

De rol van de pester en de rol van ouders zijn in dit onderzoek niet aan de orde. Kun je er toch iets over zeggen?

“Sinds de jaren negentig weten we dat pesten een groepsproces is. Toen is de aandacht in onderzoek op de rol van de pester afgenomen en meer richting de groep gegaan.

Het organiseren van een steungroep voor het slachtoffer met de pester en anderen blijkt effectief te zijn. Uitgangspunt daarbij is dat je de pester niet kunt straffen. Je kunt beter inzetten op de andere leerlingen. De pester kan zo op een andere manier het gevoel krijgen ‘cool’ te zijn. Die behoefte moet toch op één of andere manier vervuld worden. Naar ouders is niet veel onderzoek gedaan. Pesten en gepest worden vindt oorzaken in de opvoeding wordt nogal eens gezegd. Maar is dat zo? Er is nog niet veel onderzoek naar gedaan, nog niet veel over gepubliceerd.”

Leerkracht maakt het verschil

Docenten weten onvoldoende wat pesten is, ze zijn niet goed in staat het pesten en het slachtoffer te herkennen. Je zou er moedeloos van worden. Is er wel een oplossing? Wat moet je als docent doen?

“Nou, in ieder geval niet in een kramp schieten. In de meeste klassen wordt altijd wel gepest, dat ligt niet aan jou. Dus wees realistisch en bedenk dat je toch verschil kunt maken voor het slachtoffer. Dat je invloed hebt. Het klopt dat er geen gouden formule is, maar wegstijgen of ontkennen is heel pijnlijk voor een kind.

Wat kun je doen? Neem de kinderen serieus. Zorg dat je naar je leerlingen luistert en je om hen bekommert. Zorg dat je zo min mogelijk onbewaakte momenten hebt. En haal professionele hulp als dat nodig is. Als team kun je meer en beter signaleren dan alleen.

Zorg dat je, ook op dit onderwerp, overleg hebt met je collega als je samen een groep deelt. Pestgedrag is moeilijk zichtbaar. Zorg voor meer kennis bij jezelf en samen met je collega's.

En natuurlijk hebben scholen meerdere motieven voor een keuze in klassensamenstelling. Pedagogisch, didactisch, maar het samenstellen van combinatiegroepen zou winst kunnen bieden. Het draagt in ieder geval bij, en zeker niet negatief.

Hoe krijgt de leerkracht inzicht

Er is meer kennis en onderzoek nodig. Waar richt je je nu op?

“Niet alleen ik, we zijn met een hele groep. Momenteel onderzoeken we hoe we docenten kunnen helpen het pesten goed aan te pakken. En dan begint het bij herkennen. Hoe krijg je als leerkracht inzicht in de dynamiek in de klas.

Eén van de PhD-studenten/promovenda die ik begeleid is nu aan het werk met een project met virtual reality. Daarbij wordt een docent in een virtuele situatie geplaatst om te zien wat zich in een klassensituatie voordoet.

Oplossingen in de groep zoeken

Docenten hebben nog een kennisachterstand.

“Klopt, en het lijkt er op dat de aanwezige kennis niet goed aankomt. Maar tegelijkertijd weten we ook nog helemaal niet goed wat een docent moet doen om het pesten aan te pakken.

We weten dat oplossingen in de groep zoeken helpt. Maar dat moet je dan wel begeleiden. Het is onterecht hoeveel druk er op leerkrachten ligt. We weten er nog onvoldoende van. Er is nog veel meer onderzoek nodig. Maar dat neemt niet weg dat docenten het verschil kunnen maken. Niets doen is geen optie. Elke steun die een gepeste leerling ervaart is winst.”

Marc Boss

Beau Oldenburg (1987) is onderzoekster bij de vakgroep sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. In 2017 promoveerde ze op haar proefschrift ‘Bullying in schools, the role of teachers and classmates’. Haar website Beau-Oldenburg.nl biedt een overzicht van haar werkzaamheden en wetenschappelijke en andere publicaties w.o. een groot aantal Blog's.

Op de eerste schooldag na de kerstvakantie wordt op de christelijke basisschool 'De Frissel' in Veenwouden het predicaat 'Sociaal Veilige School' tijdens een 'nieuwjaarsborrel' aan het eind van de schooldag in ontvangst genomen. De kinderen zijn in 'juichstemming' en heel wat ouders en familieleden zijn getuige van de gebeurtenis op het schoolplein.

Bijzondere naam

"Nou, dat 'frissel', dat is een Fries woord voor 'vlecht'.

Voorheen waren er twee christelijke scholen in Veenwouden, die wegens inkrimping zijn samengegaan. Zeg maar 'in elkaar vervlochten'. Omdat het een christelijke school betreft is ook de vervlechting met het geloof meegenomen in de naamgeving. Daarom is er voor de naam De Frissel gekozen. In ons logo zie je ook het door elkaar lopen van de strengels weer terugkomen. Frissel betekent dus vlecht."

Jantje Feenstra -het hoofd der school- gaat op een bank staan en spreekt het publiek toe via luidsprekers die in de geopende ramen van een klaslokaal staan.

"Nu wordt vandaag door de school De Frissel een onderscheiding ontvangen. En dat is het predicaat 'Sociaal Veilige School'.

Dit predicaat hebben wij verdiend omdat wij met de Stichting Veilig Onderwijs ons beleid voor sociale veiligheid op school in orde hebben gemaakt.

We hadden in de loop der tijd heel veel beleidspunten ontwikkeld waardoor het niet helemaal meer helder was hoe we het nou deden met elkaar. Dat kwam ook door het samengaan van onze scholen en wisselingen in personeel in de loop van de tijd.

En nu hebben we een goed samenhangend beleidsstuk liggen wat klopt en in orde is. En aan de hand daarvan is het duidelijk wat ons beleid is en hoe we erin staan. Ook voor de kinderen en ook voor de ouders. Zodat ook ouders duidelijk kunnen weten, 'zo werken we met elkaar op De Frissel en zo willen we met elkaar omgaan'.

Hartelijk welkom op onze 'nieuwjaarsborrel'. Ik zie dat heel veel van ons de limonade, koffie en de lekkere hapjes -met natuurlijk slagroom- al gevonden hebben. En we hopen dat jullie daar echt van genieten."

"Een nieuwjaarsborrel op de eerste maandag na de kerstvakantie. De eerste schooldag van 2019. Maar dat niet alleen; het is ook een bijzondere dag omdat we vandaag een predicaat uitgereikt krijgen. Het predicaat 'Sociaal Veilige School'.

Nu we het hele beleidsplan voor de sociale veiligheid op onze school op orde hebben, zijn we daar ontzettend blij mee. De medezeggenschapsraad heeft het plan goedgekeurd en kunnen we het in gebruik nemen.

Dit betekent dat we het 'predicaat' nu ook in ontvangst mogen nemen als teken, dat we het sociaal beleid in orde hebben en nu dus ook in praktijk zullen brengen."

Els Hendrikse, directeur van de Stichting Veilig Onderwijs reikt het predicaat uit. Ze heeft gezien hoe men op school de afgelopen maanden eraan gewerkt heeft. Men geeft daar nu vorm en inhoud aan vanuit de eigen achtergrond -aan de hand van het stramien voor een eigen beleidsplan-. Zo kan het ook als 'eigen' beleid beleefd en uitgevoerd worden.

Het komt er dan op aan om het beleid ook uitvoerbaar te houden. "Een applaus voor jullie team, dat je dit geklaard hebt met elkaar."

Jantje Feenstra neemt een 'plakkaat' van Els Hendrikse in ontvangst, waarop staat dat de school het predicaat 'Sociaal Veilige School' heeft verworven. Dat komt op de muur bij de ingang van de school te hangen en er is een tweede exemplaar voor binnen in de hal.

"Nu kan er niemand meer omheen dat we een sociaal veilige school willen zijn en daar moeten we met elkaar elke dag ons best voor doen om dat te wezen"" zegt Jantje Feenstra als Els haar het boekwerk overhandigt waarin het beleid tot in detail in uitgeschreven staat. Een document om te raadplegen wanneer een vraag opkomt 'hoe we het ons -ook alweer- hadden voorgenomen'.

"We zullen niet aan de ouders vragen om dit even door te nemen voor volgende week", zegt Jantje Feenstra, "maar het ligt wel ter inzage voor wie daar belangstelling voor heeft of met een vraagpunt zit." Het beleid is steeds open voor nadere afweging.

"We gaan wel regelmatig in 'Diggelfjoer' (de nieuwsbrief van de school) onderwerpen uit het plan naar voren brengen, zodat jullie thuis ook weten van 'hoe doen we dit op school nu eigenlijk met elkaar'.

Jantje Feenstra

... dat doen we hier niet!

Tot in de kleinste dingen kan je er mee geconfronteerd worden dat je als school toch tot beleidsafspraken moet komen. Ook als het om 'sociale veiligheid' gaat. Een voorbeeld.

Een kind gebruikt in de klas een woord wat in Nederland in het algemeen als 'doodgewoon' wordt ervaren, maar in de streek waar de school staat of in het milieu waarin de school zich bevindt als 'ongepast' wordt beleefd.

Zoiets kan 'een onderwerp' worden. Als school kun je daar op aangesproken worden. Het kan een onderwerp worden in de lerarenvergadering.

Wanneer de meningen verschillen moet je daar tot afspraken over komen. Als school moet je wel eenduidig over zoiets naar buiten treden.

Als je hierbij stilstaat is het geen wonder dat een sociaal veiligheidsbeleid voor een school in de praktijk een vrij omvangrijk gebied bestrijkt.

Meertaligheid

Het spreekt wel tot de verbeelding dat men in Friesland zijn eigen taal heeft. Grappig is het dan om bij de visite aan 'De Frissel' de verbazing te zien bij de bezoekers als blijkt dat er ook nog verschillende dialecten in het Fries blijken te zijn.

Maar voor kinderen die van huis uit gewend zijn in het Fries te denken en zich uit te drukken, is het nogal wat dat het basisonderwijs zich louter van het Nederlands bedient. Daarom gebruiken veel scholen in deze landstreek beide omgangstalen. En als je die stap eenmaal gezet hebt, is het niet zo moeilijk meer om een derde taal in het onderwijs te betrekken: Engels in dit geval. Voor wie dit uit de praktijk niet kent, meertaligheid is een bijzondere verrijking.

En dan te bedenken dat er ook kinderen uit Eritrease gezinnen in deze klassen zitten.

Eigenlijk zijn heel veel dingen wel bekend, maar wellicht staat er toch nog iets in waarvan je denkt 'Oh, doen ze dat zó op De Frissel'. Het is goed om als ouders, team en leerlingen te weten hoe we met elkaar omgaan."

Nog even napraten

"En, hoe voelt het nou" vraagt Els aan Jantje.

"Eigenlijk wel een mooie beloning voor ons harde werken. En het blijft natuurlijk altijd wel een levend document. Het is ook niet 'klaar' nu.

Het is een proces waar je in zit en wat -denk ik- ons ook blijft bezighouden. Want ik denk dat er geen school is waar nooit wat gebeurt wat je opnieuw voor een vraag stelt. Het blijft toch een droom waar je met elkaar aan werkt; een sociaal veilige school."

Wim Fournier

Ja, plakvingers van het snoepgoed

Beter voorkómen dan vertrekken

De aanleiding. Lieuwe is een jonge it'ër, 26 jaar, in zijn eerste serieuze baan bij een serieus bedrijf. Het bedrijf is een middelgrote speler op de IT-markt. Lieuwe rapporteert aan zijn manager Cynthia, 42 jaar.

Lieuwe en Cynthia hebben kortgeleden hun twee-wekelijks overleg gehad en daarbij heeft Cynthia alvast een beetje in de week gelegd dat de beoordelingsgesprekken in december voor de deur staan en hoe het afgelopen jaar is verlopen.

Hoewel Lieuwe technisch gezien heel goed is, is ze is niet tevreden over de algehele houding en bijdrage van Lieuwe. Dit is eigenlijk de afgelopen twee jaar al hetzelfde.

Hij stevent af op een onvoldoende beoordeling. Als ze dit ter sprake brengt schiet Lieuwe uit zijn slof en loopt hij weg.

Cynthia heeft contact opgenomen met HR om -voordat ze Lieuwe helemaal kwijtraakt aan ziekte of aan een ander bedrijf- onder begeleiding van een mediator het gesprek aan te gaan.

HR heeft Lieuwe gebeld om te vragen of hij hier ook voor open staat. Zo komen ze terecht aan de mediationtafel.

Caucus

Omdat mediation voor Lieuwe nieuw is en omdat het bedrijf hiervan de kosten op zich neemt heb ik besloten eerst aparte intakes te houden, de zogenaamde caucus.

Dit is bedoeld om vertrouwen op te bouwen en mijn neutraliteit (geen belang bij de uitkomst) onpartijdigheid (geen voorkeur voor de ene of de andere partij) als mediator te benadrukken.

Ik heb Cynthia allereerst een geheimhoudingsverklaring laten tekenen. Alles wat we tijdens de caucus bespreken is en blijft vertrouwelijk, dat geldt overigens ook voor de mediator.

Cynthia blijkt al ervaring met bemiddelingsgesprekken te hebben. We voeren een open gesprek waaruit blijkt dat Cynthia Lieuwe graag wil behouden als IT'ër maar dat de functie die hij nu vervult meer van hem vraagt dan alleen maar techniek.

Hun relatie is oppervlakkiger dan

Cynthia met de meeste medewerkers gewend is, maar niet slecht.

Wat opvalt als Lieuwe binnenkomt is dat hij mij nauwelijks aankijkt. Nadat ook hij een aparte geheimhouding getekend heeft hebben we een gesprek over wat mediation is en over wat voor hem de meest wenselijke uitkomst van de bemiddeling zou zijn.

Het is lastig om contact te maken en ik moet de woorden uit hem trekken. Lieuwe is duidelijk geen prater.

Wel weet hij goed te benoemen wat hij leuk vindt en wat niet aan zijn werk. Hij vindt zelf dat hij goed met Cynthia kan opschieten, maar toen het vorige gesprek weer ging over 'al dat gedoe in de marge'-waar hij niets mee heeft- was hij er klaar mee. Hij had niet moeten weglopen, maar hij wist niet wat hij anders moest.

We maken een afspraak om over 5 dagen een eerste bemiddelingsgesprek te houden want beide partijen hebben aangegeven dat ze samen willen werken aan een oplossing.

Even voorstellen, Mathilde Hol

Mathilde Hol

Mathilde Hol is MfN geregistreerd mediator. Ze is werkzaam als familie- en arbeidsmediator. Ze geeft de door het MfN geaccrediteerde basisopleiding mediation en de specialisaties Familie- (echtscheidingen) en Arbeidsmediation. Voor de assessments voor de MfN registermediator treedt zij op als assessor bij Intop.

Daarnaast geeft ze de training buurtbemiddeling (CCV erkend) en diverse trainingen voor bedrijven. Verder maakt ze ruimte voor enkele coachtrajecten per jaar op het gebied van persoonlijke ontwikkeling.

Mathilde is hiervoor vele jaren werkzaam geweest bij een grote multinational in diverse functies in binnen- en buitenland.

Sinds 15 januari is Mathilde gestart als mediator bij de Stichting Veilig Onderwijs in Friesland.

'Of ik nu als mediator, coach of docent aan het werk ben, mijn drijfveer -ook privé- is het werken met de positieve kracht van mensen.

Ik probeer dit zelf ook uit te dragen. Iedere tegenslag is een mogelijkheid tot groei. Het is aan ieder van ons of we op dat moment aan die groei wensen te werken.

Het zijn onze gedachten die ergens een probleem van maken. Het is aan ons om -al dan niet met hulp van een ander- te zoeken naar het hoe en waarom van wat ons raakt.'

Bijgaand een 'case study' van haar.

In elkaars schoenen

Ik vraag Lieuwe hoe het voor hem is om te horen dat hij door zijn manager zo gerespecteerd wordt om zijn kennis van de techniek. Hij vindt dat fijn om te horen.

Ik vraag hem ook hoe hij denkt over Cynthia. Hij geeft aan dat hij haar als mens best mag maar dat hij nu eenmaal niets heeft met alles wat niet met techniek te maken heeft. Hij wil ook nog graag kwijt dat het hem spijt dat hij is weggelopen uit het laatste gesprek.

Ik vraag hem of hij dat regelrecht tegen Cynthia zou willen zeggen in plaats van tegen mij. Dat kost hem duidelijk moeite, maar zonder haar aan te kijken zegt hij haar wel dat het hem spijt. Cynthia geeft aan dat het OK is.

Ik vraag Cynthia of zij iets meer kan vertellen over hoe zij de rol van Lieuwe ziet en wat zij van hem verwacht om wel te voldoen aan haar verwachtingen.

Ze legt uit dat het bedrijf mensen als Lieuwe als 'ogen en oren' ziet op plekken bij de klant waar de verkoper nooit komt. Dat juist de Lieuwe's van het bedrijf zien waar het bij een klant aan schort.

Dus dat het aandragen van leads als een deel van zijn functie gezien wordt.

Ik vraag Lieuwe hoe hij dit ziet. Lieuwe ziet dit duidelijk anders. Hij gaat bij de klant achter een computer zitten in een computerruimte en conversatie met de klant bestaat wat hem betreft uit een door de klant zo exact mogelijke omschrijving van het probleem en het hem verschaffen van toegang tot de software.

Daarna zou hij het liefst zijn oordoppen in doen en gaat hij aan de slag. Diep de software in. Precies dat doen om zo snel mogelijk te pinpointen waar het probleem zit om het vervolgens bij de klant of elders op te lossen en bij de klant de oplossing in kwestie te implementeren.

Het eerste gesprek en de mediationovereenkomst

Zoals gebruikelijk is, begint het eerste gesprek met het doornemen en tekenen van de mediationovereenkomst. Daarmee is ook direct getekend voor de verdere vertrouwelijkheid.

Zowel Lieuwe als Cynthia vertellen kort waarvoor ze nu aan tafel zitten.

Zoals altijd vraag ik als mediator naar een stukje context, over het bedrijf, over hun respectievelijke rol in het bedrijf, over hen als mens.

Het bedrijf en de respectievelijke rollen van cliënten

Het bedrijf, in het noorden van het land, heeft behalve it'ers ook verkopers in dienst en uiteraard de gebruikelijke back-office zoals P&O, marketing en een financiële afdeling. De software wordt ontwikkeld in California.

Lieuwe zijn positie

Klanten kunnen deze zelf installeren maar als dat niet lukt of als er zaken specifiek voor de klant moeten worden aangepast dan wordt iemand als Lieuwe op pad gestuurd.

Ook als er nieuwe versies van de software uitkomen is het doorgaans druk voor Lieuwe, want niet zelden werken upgrades niet wanneer de software specifiek op de klant is toegesneden.

Lieuwe werkt bijna alleen in Nederland maar heel soms wordt hij naar België of zoals laatst naar Engeland uitgezonden om in te vallen. Dat vindt hij prima.

Kortom: Lieuwe is een soort wegenwacht van het bedrijf, er zijn twee andere it specialisten met een functie zoals hij.

Lieuwe vindt het heerlijk om diep in de software te duiken, het probleem te analyseren en dat op te lossen voor de klant, en dus uiteindelijk voor zijn werkgever. Hij is daar ook erg goed in en vindt dat het leukste deel van zijn werk.

Wat hij niet leuk vindt is werken in een team en alles wat daarbij komt kijken. Samenwerken, overleg, teammeetings, rapportages schrijven, kennis delen.

Waar hij veel moeite mee heeft is dat hij nieuwe leads moet aandragen voor de verkopers, bijvoorbeeld bij klanten waarvan hij hoort dat er meer licenties nodig zouden kunnen zijn.

En Cynthia haar positie

Cynthia stuurt een team aan van 25 technische it'ers die bij van alles en nog wat betrokken worden.

Dat kan een groot project zijn van maanden om volledige implementaties te doen, het kan gaan om kleine ad hoc interventies en alles er tussenin.

Haar taak is het om te zorgen dat klanten geholpen worden, dat haar team continu ingezet is en dat teamleden met elkaar samenwerken en kennis delen.

Van haar en haar team wordt ook verwacht dat ze als ogen en oren van de verkoopafdeling functioneren en alert zijn op mogelijkheden om meer te verkopen bij de klant.

Lieuwe is erg goed in de techniek maar op alle andere vlakken schiet hij volgens Cynthia te kort.

Met elkaar in gesprek

Cynthia vraagt Lieuwe nu of hij wel eens koffiedrinkt met medewerkers bij zijn klanten.

Lieuwe schudt zijn hoofd en zegt dat hij daar is om te werken. Informele praatjes zijn wat hem betreft zonde van zijn tijd.

Cynthia kijkt mij vertwijfeld aan alsof ze steun bij mij zoekt. Ik vraag haar wat er nu in haar omgaat. Ze zegt dat gesprekken met Lieuwe op deze manier altijd op een soort doodlopend spoor terecht komen waarbij ze elkaar niet begrijpen en langs elkaar heen praten.

Ik vraag Cynthia wat zij Lieuwe graag duidelijk zou willen maken en zich direct tot Lieuwe te richten.

Cynthia legt Lieuwe uit dat zij ook doelstellingen opgelegd krijgt en dat die er niet voor niets zijn. Dat samenwerken met collega's en klanten belangrijk is zodat kennis wordt overgedragen en ze elkaar kunnen versterken en wanneer nodig vervangen.

Juist Lieuwe -met al zijn kennis van zaken- zou volgens haar zoveel te bieden hebben aan het bedrijf.

Ik vraag Lieuwe of hij wist dat dit de achterliggende redenen zijn van de doelstellingen en of hij zich een beetje kan verplaatsen in Cynthia.

Zo had hij er nog nooit over nagedacht. Wel geeft hij aan dat hij liever alleen werkt dan met anderen en dat hij blijer wordt van softwareproblemen dan van mensen met hun dagelijkse sores.

Ik vraag hem of hij dat altijd al heeft gehad. Hij geeft aan van wel. Cynthia zegt dat ze zoiets al wel vermoedde.

Aanschouwelijk

Ik maak drie flip-over vellen, een vel met de thema's die spelen, een vel met de belangen die er voor ieder van hen achter zitten en een vel met opties die zowel Cynthia als Lieuwe aandragen als mogelijke oplossingen van de huidige problemen. De belangen hebben we gecategoriseerd in G (gemeenschappelijk), V (verenigbaar) en T (tegenstrijdig).

Voor vandaag hebben we genoeg besproken en nadat we een nieuwe

afpraak hebben gepland voor volgende week laat ik Cynthia en Lieuwe gaan met als huiswerk na te denken over wat ze nodig hebben van de ander en ook wat ze de ander te bieden hebben om tot oplossingen te komen.

Het tweede gesprek

Vandaag bespreken we de belangen en de opties. Er wordt over en weer onderhandeld en bekeken waar ieders grenzen liggen.

Lieuwe's grenzen blijken behoorlijk rigide. Hoewel hij heel flexibel is waar het zijn inzet betreft (een belang van Cynthia) is hij onvermurwbaar als het gaat om echt contact leggen, zowel met de klant als het geven van een presentatie voor zijn collega's.

Hij geeft aan dat hij dat moeilijk vindt en er ook geen behoefte aan heeft. Hij heeft er eigenlijk een hekel aan. Dan werkt hij liever elders of in een andere functie waarbij dat niet nodig is.

We hebben hiermee de angel te pakken die tot veel frustratie leidt aan beide kanten.

Lieuwe geeft aan dat hij hiervoor eerder al begeleiding heeft gehad toen hij op de middelbare school zat. Mij valt op dat hij gaat stotteren als hij dichter bij zijn emotie komt.

Ik complimenteer en bedank Lieuwe voor het geven van openheid van zaken en benadruk nogmaals dat wat we bespreken echt vertrouwelijk is. Ik bedank Cynthia voor haar begrip.

Cynthia is erg blij met de technische kennis van Lieuwe en begrijpt nu beter dat het geen zin heeft om van Lieuwe zaken te verlangen die sociale vaardigheden met zich brengen. Ze is bereid om met HR te kijken naar wat wél mogelijk is, zodat Lieuwe kan blijven en zij van zijn technisch vernuft gebruik kan blijven maken.

Lieuwe is stil na zijn ontboezemingen maar merkbaar opgelucht dat er ruimte lijkt te komen voor zijn belangen.

We schorsen de bijeenkomst en spreken over twee weken weer af

Cynthia heeft met HR besproken wat de mogelijkheden zijn en aangegeven dat ze van haar hele team de functieomschrijvingen wil herzien.

Er gaan sterkte/zwakte analyses gemaakt worden en ze gaat het roer omgooien. In plaats van als uitgangspunt de functieomschrijvingen te gebruiken en daar de medewerkers op te matchen gaat ze nu kijken naar de mensen in haar team en vervolgens de functies zo aanpassen dat ieder optimaal tot zijn of haar recht komt.

Dat betekent dat er misschien gaten gaan vallen, dan is het daarna zaak om die te gaan opvullen. Cynthia is één en al enthousiasme over haar idee.

Lieuwe is stil, ik vraag hem wat er in hem om gaat. Hij durft nog niet echt te geloven dat dit de oplossing gaat bieden. Ik vraag hem waar zijn twijfel zit en wat hij Cynthia zou willen vragen.

Hij vraagt Cynthia of zij ervoor kan zorgen dat hij op zichzelf kan werken, zoveel mogelijk. Hij zal er dan voor zorgen dat ze iedere week zijn urenoverzicht krijgt.

Cynthia knikt en zegt dat ze haar uiterste best gaat doen. Ze heeft zich onvoldoende gerealiseerd hoe moeilijk het voor Lieuwe is om samen te werken. Lieuwe zucht. Ik vraag hem of het een zucht van verlichting of een ander soort zucht is.

Hij geeft aan dat hij erg opgelucht is. Het hoge woord is eruit, hij hoeft niet op zoek naar een nieuwe werkgever en het lijkt erop dat zaken geregeld kunnen worden. Lieuwe geeft aan dat hij heeft nagedacht over wat hij wel en niet wil en wat hij kan doen om Cynthia tegemoet te komen.

Hij wil niet met klanten praten over koetjes en kalfjes, maar wat hij wel kan doen voor klanten is een quick-scan maken en daar een analyse op loslaten die hij kan mailen naar de verkoopafdeling als aanknopingspunt. Cynthia lacht en geeft aan dat ze er nu met wat meer begrip voor elkaar vast wel uit gaan komen. Lieuwe denkt het ook.

Op dit moment hoeft er niets te worden vastgelegd. We spreken af dat we over drie weken nog een keer bij elkaar komen om te horen hoe het gaat en of deze mediation officieel kan worden beëindigd.

Mathilde Hol

Marylane Linger is sinds kort betrokken bij Stichting Veilig Onderwijs als mediator/extern vertrouwenspersoon.

Naast haar baan bij een arbodienst is zij MfN geregistreerd mediator en actief als bemiddelaar bij burencollicten. In het verleden was ze HR adviseur, waar haar interesse voor de dynamiek tussen mensen en het verbinden van mensen in een collictsituatie is ontstaan.

Het geeft haar energie als zij van waarde kan zijn voor anderen door ze met elkaar te verbinden.

Marylane heeft een man en twee zoons, 13 en 9 jaar oud. Op de voetbalclub van haar zoons kwamen ze in aanraking met een paar kinderen die een moeilijke thuissituatie hebben. De ouders van deze kinderen waren niet of nauwelijks betrokken.

Het naar huis gaan stelden de kinderen zo lang mogelijk uit, omdat ze veel liever op de club bleven. Soms zonder eten, drinken of geld. De voetbalclub was hun tweede huis, waar ze zich veilig voelden met hun leeftijdsgenoten en ouders/trainers die zich om hen bekommerden.

Maar hoe veilig voelen deze kinderen zich op school? Hoe mooi zou het zijn als deze kinderen hetzelfde veilige gevoel mogen ervaren op school als op de voetbalclub? Wat zou dit voor deze kinderen betekenen?

Als mediator en extern vertrouwenspersoon bij SVO draagt Marylane graag bij aan die sociale veiligheid door naast mediation ook workshops en voorlichting te geven.

Samenwerking tussen de school en de ouders bevorderen in het belang van het kind. Dat is dé verbinding die zij graag nastreeft.

Als mediator gaat zij op zoek. Wat is het echte probleem? Men laat zich in een collict vaak leiden door emoties en vooral het gelijk willen hebben. Zo lukt het hen niet zich te verplaatsen in de ander en te proberen begrip te krijgen voor het verhaal van de ander.

Marylane mag als neutrale, geen belanghebbende derde dit proces begeleiden en de betrokkenen helpen boven tafel te krijgen wat het echte probleem is. Dit doet ze door goed te luisteren en de juiste vragen te stellen om het probleem uit te kunnen diepen, waarna gezocht kan worden naar een oplossing.

Op de volgende twee pagina's leest u een case study van een bemiddeling die Marylane mocht doen.

In Amsterdam wonen Hans en Esther al 25 jaar met veel plezier in een rustige wijk. Ze zijn beiden gepensioneerd en vinden het fijn om in de natuurlijke omgeving te wandelen. Als 't maar droog is. Sinds drie jaar hebben ze Fred en Mariska naast zich wonen. Samen met hun 11-jarige zoon Alex en twee honden, Torzo en Sky.

Hans heeft al heel snel een goede klik met Fred. Hans en Fred gaan zo nu en dan samen een wandeling maken met de honden.

Je bent jong en je wilt wat

Het jongetje Alex is dol op muziek. Fred en Mariska stimuleren dit ook. Op zijn verjaardag in januari 2018 kreeg hij van zijn ouders een complete muziek installatie, inclusief geluidsversterker en microfoon. Het was hét cadeau voor Alex.

Alex liet er geen gras over groeien en is er meteen mee aan de slag gegaan. Met zijn microfoon in zijn hand waande hij zich op het podium van Ahoy.

Af en toe treedt hij op op feestjes en partijen en dat doet zijn zelfvertrouwen goed.

Om zijn zangstem te verbeteren is het belangrijk voor Alex om regelmatig te oefenen. Zodra hij van school komt en in het weekend is hij er druk mee.

Fred is vanwege zijn werk doorgaans pas tussen acht en negen uur thuis. Mariska werkt parttime en is op haar werkdagen om halfacht thuis. Over het algemeen is Mariska thuis wanneer Alex aan het oefenen is in zijn kamer.

Buurman Hans heeft iets gemeen met Alex, namelijk hij is ook dol op muziek. In zijn jonge jaren heeft hij zelfs in de muziekindustrie gewerkt en tegenwoordig heeft hij als hobby het monteren van filmpjes en muziek luisteren.

Hans vindt het leuk om tijdens de wandelingen met Fred te praten over vroeger.

Op den duur niet te harden

Met de aanschaf van de muziek installatie is er echter voor Hans en Esther een eind gekomen aan hun woonplezier.

Volgens Hans is die muziek en dat gezang oorverdovend hard en kan hij daardoor niet meer genieten van zijn eigen muziek en kan hij niet meer rustig televisie kijken.

En eerlijk gezegd vindt Hans de muziek van Alex verschrikkelijk om aan

te horen, want 'ja, dat is toch geen muziek'.

Op een dag in maart was Hans er klaar mee. Hij heeft zijn burens gevraagd of de muziek wat zachter mocht.

Mariska gaf aan dat Alex het zal proberen, maar dat Alex toch echt moet oefenen. Twee weken ging dat goed, maar daarna begon het weer.

Hans wilde weer naar de burens, maar Esther stelde voor om het nog even aan te kijken.

Toch maar eens afspraken maken

Twee maanden later hield Hans het niet meer en is hij weer naar de burens gestapt. Het voorstel kwam om tijden af te spreken waarop Alex kon oefenen.

Hans en Esther zouden een uur gaan wandelen, zodat Alex kon oefenen.

Fred en Mariska stemden hiermee in, maar dit ging vooral voor Mariska niet van harte. Mariska vindt namelijk dat Alex gewoon moet kunnen oefenen.

Dit ging een tijd goed, maar op de duur werd het voor Mariska vervelend. Hans en Esther stuurden volgens Mariska continu berichtjes waarin ze aangaven wanneer het kon.

Escalatie

Toen Hans en Esther Alex rechtsreeks berichtjes stuurden, was de maat vol bij Mariska. Zij blokkeerde de telefoonnummers van Hans en Esther, zodat ze de berichtjes niet meer hoefden te ontvangen. Intussen ging Alex door met het oefenen.

Hans zat thuis en kon niet begrijpen dat zijn burens geen rekening hielden met hem en zijn vrouw. Zijn onbegrip maakte plaats voor zijn boosheid.

Toen Alex weer eens zijn stembanden aan het trainen was kon Hans zich niet meer bedwingen en heeft hij bij de burens aangebeld.

Mariska deed de deur open en liet al gauw weten dat zij er niet van gediend was dat Hans bij haar aan de deur stond. De emoties liepen op.

Fred zat in de woonkamer, maar toen hij Hans 'tekeer' hoorde gaan tegen Mariska stormde hij naar de voordeur. Het liep helemaal uit de hand.

Uit de hand gelopen

Mariska liet per brief weten aan de burens dat zij hen verbiedt om ooit nog hun voortuin te betreden en dus bij ze aan te bellen. Dat geklaag van Hans en Esther waren ze klaar mee.

Bij de eerstvolgende keer dat er weer geluidsoverlast werd ervaren door Hans en Esther besloten zij de politie te bellen.

De politie is bij hun langs geweest, heeft hun verhaal angehooord en zo ook van Fred en Mariska. De politie stelde voor om deze kwestie voor te leggen aan een mediator. Beide burens gingen hiermee akkoord.

Mediation

De voorgesprekken

De mediator heeft telefonisch een afspraak ingepland met Hans en Esther voor een voorgesprek en daarna met Fred en Mariska. Met beide burens vindt apart een voorgesprek plaats.

Hans heeft een heel dossier opgebouwd en laat het aan de mediator zien. Hans is zichtbaar aangedaan door de situatie.

Hij geeft meerdere keren aan dat dit opgelost moet worden en dat er één simpele oplossing is, namelijk dat Alex met een koptelefoon gaat oefenen.

Hij vertelt over het goede contact dat hij altijd heeft gehad met Fred en dat hij dat mist. Mariska is wat afstandelijk en minder toegankelijk, maar met Fred kon hij het goed vinden. Hij mist dat.

Tijdens het voorgesprek met Fred en Mariska geeft Fred aan dat hij graag in vrede leeft met zijn burens, maar dat hij het niet kan accepteren dat Hans zo 'agressief' op zijn vrouw afstapt en daarnaast zouden Hans en Esther aan andere burens hebben verteld dat de buurt achteruit is gegaan sinds de komst van Fred en Mariska.

Dit voelt als een dolksteek voor Fred, want 'wij zijn geen asociale mensen'. Volgens Fred is Alex nu bang voor Hans en heeft hij de verantwoordelijkheid om zijn gezin te beschermen.

De mediation bijeenkomst

Vanwege de feestdagen vindt de mediationbijeenkomst pas weken na de voorgesprekken plaats. De mediator legt de spelregels uit en ook de voorwaarden. Onder andere vertrouwelijkheid en commitment worden genoemd.

Commitment om inzicht te krijgen in de bereidheid van de burens om zich in te zetten om tot een oplossing te komen.

Vervolgens wil de mediator van beide burens weten wat zij hopen te bereiken met de mediation.

Fred en Mariska geven aan dat ze vrede willen en dat ze niet van ruzie houden.

Hans en Esther willen graag met een goed gevoel weg na de mediation en willen de situatie graag terug van vóór januari 2018. Verder willen ze hun burens weer kunnen begroeten wanneer ze elkaar tegenkomen.

Afstand nemen

Fred en Mariska vertellen eerst hun verhaal. Dan blijkt er in de periode tussen de voorgesprekken en de bijeenkomst nog een incident te hebben plaatsgevonden.

Hans zou met een hamer op de deur van Fred en Mariska hebben geslagen. De deur is daardoor beschadigd. Dit is de zoveelste ergernis voor Fred en Mariska. Zij zijn er helemaal klaar mee.

Fred vertelt ook hoe erg hij het vindt dat Hans en Esther hebben verteld aan andere burens dat zij asociaal zouden zijn.

Hans en Esther ontkennen dit ooit te hebben verteld. Dit leidt tot frustratie bij Fred en Mariska. Zij geloven dit niet. Als ze dit niet kunnen toegeven heeft mediation dan al geen zin meer. Hans en Esther zeggen dat ze niet vinden dat Fred en Mariska asociale mensen zijn.

Op scherp stellen

De mediator vraagt aan Fred en Mariska om in ieder geval het verhaal van Hans en Esther aan te horen.

Esther vertelt wat het geluidsoverlast met ze doet. Hans wil eigenlijk liever niet meer praten over de incidenten (de oude koeien), maar wil direct met de oplossing aan de slag.

Hij biedt wel zijn excuses aan voor het incident met de hamer, maar wil wel uitleggen waarom hij dit heeft gedaan.

De excuses worden niet aanvaard door Fred en Mariska. 'Sorry zeggen is lekker makkelijk'. Fred en Mariska: 'wij worden door Hans geterroriseerd en onze zoon is nu bang voor hem.'

Hans schrikt daarvan en zegt dat hij en zijn vrouw zich juist geterroriseerd voelen door de geluidsoverlast.

Deze opmerking schiet in het verkeerde keelgat van Fred en Mariska en zorgt voor het oplopen van de emoties. Zodat Fred en Mariska opstaan om weg te lopen.

Tot bedaren komen

De mediator vraagt wat het voor Alex zal betekenen als zij niet tot een oplossing komen voor dit geschil. Dit zet Fred en Mariska aan het denken en zij gaan weer zitten.

Fred en Mariska geven aan dat hun emoties en ergernissen door Hans wordt gebagatelliseerd en dus van tafel worden geveegd.

Hans geeft aan dat hij niet over oude koeien wil praten, maar alleen nog wil praten over de oplossing.

De lucht klaren

De mediator legt uit hoe belangrijk het is om eerst de zorgen, emoties en frustraties met elkaar te delen. Pas als de lucht is geklaard kan worden gezocht naar oplossingen.

Als er nog van alles leeft wat niet op tafel komt kan er geen wederzijds begrip ontstaan en geen duurzame oplossing worden gevonden. De kans dat het opnieuw escaleert is dan ook groot.

Fred zegt dat hij het niet zal accepteren als er weer een incident plaatsvindt. Hij moet zijn gezin beschermen. Hans erkent dat hij fout is geweest en biedt nogmaals zijn excuses aan.

Hij vertelt wat het geluidsoverlast met hun woongenot doet, maar dat het ook ten koste gaat van de gezondheid van hem en zijn vrouw. Hij wil niet zijn gelijk halen, maar wil een oplossing vinden.

Tot elkaar komen

Fred stelt voor om de kamer van Alex te isoleren. Hij weet wel hoe hij dat moet doen.

Hans en Esther zijn ontzettend blij met dit voorstel van Fred en Hans is zelfs bereid om mee te helpen.

De mediator vraagt aan Hans en Esther welke stap zij kunnen zetten om Fred en Mariska tegemoet te komen. Hans zegt dat hij het best vervelend vindt dat Alex bang voor hem is en stelt voor om een keer met Fred, Mariska en Alex in gesprek te gaan en ook Alex zijn excuses aan te bieden in de hoop dat die jongen niet meer bang zal zijn.

Fred en Mariska stellen dit op prijs, maar willen hier liever nog even over nadenken en dit met Alex bespreken.

En weer vooruit kijken

Hiermee lijkt het erop dat aan de verwachtingen van de mediation is voldaan, namelijk vrede, geen ruzie, het met een goed gevoel weg gaan en de burens kunnen elkaar nu weer begroeten. Of de situatie weer zal zijn als voor januari 2018 is nog even afwachten.

Na een week laten ze de mediator weten dat ze instemmen met een gesprek met Hans. De mediator hoeft er niet bij te zijn, omdat ze er wel vertrouwen in hebben dat het goed komt.

De werkzaamheden van de Stichting Veilig Onderwijs op scholen breiden zich geleidelijk uit waardoor meer professionele medewerkers zich aan de organisatie verbinden. Voor bijstand op scholen in de wijde omgeving van Zwolle heeft recent Ina de Jonge zich aangemeld.

Ze is een ervaren mediator en coach, ingeschreven bij de Raad voor de Rechtsbijstand, in welke functie ze zich gespecialiseerd heeft in het tot een goed einde brengen van complexe echtscheidingszaken en conflicten.

Maar haar maatschappelijke belangstelling en vaardigheid gaan verder. Daarom wil ze zich ook inzetten voor het sociaal veiligheidsbeleid op scholen. Ina biedt ondersteuning met de betrokkenheid van een adviseur, de objectiviteit van een mediator, de behulpzaamheid van een persoonlijk assistent en de sturing van een coach. Ze is verbindend en oplossingsgericht.

Ze heeft ook jarenlange ervaring als docente dansexpressie, waarbij mensen door middel van muziek, dans en beweging geïnspireerd worden het beste uit zichzelf te halen.

De positie van het kind is haar tijdens haar werk meer en meer gaan boeien. De positie van het kind in het gezin, op school en in de buitenwereld. Wat is er van de sociale veiligheid die het kind omringt terechtgekomen?

Het meest schrijnend komt die kwestie naar voren in situaties van een echtscheiding. Daar is helaas vaak meer aandacht is voor het onderling touwtrekken van de ouders als die in onmin leven.

Hieronder leest u een 'blog' van haar over dit onderwerp.

Periodiek overleg

Communicatie
tussen ouders,
over de kinderen

'Nu beide ouders zich in staat voelen om in het belang van hun kinderen met elkaar te communiceren of praten, zullen zij periodiek overleg hebben over de kinderen. De kinderen zullen niet aanwezig zijn bij dit overleg. Beide ouders vinden het belangrijk zich daarvoor te blijven inzetten om aan de kinderen duidelijk te laten zien en te laten voelen dat er weer rust en vertrouwen is.'

Bovenstaande tekst zien we meestal in een ouderschapsplan. De gesprekken tussen ouders na scheiding gaan -in afwezigheid van de kinderen- over de kinderen. Voor veel gescheiden ouders een bekend fenomeen. Het periodiek overleg over de kinderen.

Lijdend voorwerp

Wat er vaak misgaat in deze gesprekken, is dat de ouders over het kind praten in plaats van met het kind. Soms lijkt het een wedstrijdje tussen beide ouders wie de meeste verwijten aan het adres van de andere ouder kan maken over de opvoeding, met het kind als lijdend voorwerp. Totaal niet effectief en zeker niet voor het welzijn en geluk van het kind.

Experiment

Ik werd ingeschakeld bij de problematiek van kinderen over hun gescheiden ouders. Ik besloot te gaan experimenteren na met de kinderen te hebben gesproken over wat zij zouden willen. Samen met de kinderen heb ik een gesprek voorbereid. Best spannend! Want nu evalueerden de kinderen in plaats van de ouders.

Wat mij betreft een actie die helemaal recht doet aan de positie van kinderen (autonomie, competentie, erkenning van wie ze zijn) na de scheiding van hun ouders.

Effect

Het effect van deze omgekeerde aanpak bleek zeer positief te zijn. Het gesprek -in mijn aanwezigheid- verliep voor zowel de kinderen als de ouders erg succesvol. De kinderen durfden eerlijk en open te zeggen wat hen bezighield en waar ze zich zorgen over maakten. Ze spraken naar hun ouders uit dat ze geen controle maar juist vertrouwen nodig hadden. Ze vroegen aan hun ouders eens in de schoenen van hun kinderen te gaan staan. Wat zouden zij dan graag ter sprake willen brengen?

Aan het eind van dit gesprek werd er afgesproken dat het periodiek overleg voortaan met het hele gezin zou plaatsvinden en dat er vooral geluisterd zou worden naar de kinderen, wat hen bezig houdt en hoe het voelt om in twee huizen te wonen en leven.

Probeer het ook eens

Bij deze dus een oproep aan alle gescheiden ouders die zelf ook ervaren dat het praten over de kinderen minder waardevol is als ze niet weten wat hun kinderen bezighoudt. Geef de kinderen eens de regie. Zie ze als volwaardige gesprekspartners als het over hen gaat en geef ze jullie vertrouwen en het gevoel dat ze prima kinderen zijn.

Ik denk dat ze jullie als ouders verstandig zullen doen staan.

De Stichting Veilig Onderwijs (SVO) is een vrijwilligersorganisatie met als doelstelling het bevorderen van sociale veiligheid in het onderwijs.

De stichting heeft een ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling) en ontplooit al ruim tien jaar haar activiteiten voor scholen, ouders en leerlingen op het gebied van advisering, begeleiding, coaching en mediation met betrekking tot sociale veiligheid.

De SVO hanteert daarbij een strikt onafhankelijke en onpartijdige aanpak.

Professionele aanpak

De stichting beschikt over een team van gediplomeerde en ervaren coaches, mediators en vertrouwenspersonen die (tegen vergoeding) ingezet kunnen worden.

Geen vrijblijvendheid

Iedere onderwijsinstelling dient beleid te voeren op het gebied van sociale veiligheid. Dat is niet alleen een morele, maar inmiddels ook een wettelijke plicht. De SVO helpt scholen met het opstellen, monitoren en bijstellen van een schooleigen veiligheidsbeleid. Wij hanteren geen blauwdruk, maar staan voor vormgeving op maat.

Erkenning

Scholen die met hulp van de SVO het veiligheidsbeleid op orde hebben ontvangen het certificaat Sociaal Veilige School.

Rechtstreekse ondersteuning

Scholen (bestuur, directie, personeelsleden), ouders en leerlingen kunnen contact met de SVO opnemen bij zorgen, fricties of klachten op het gebied van veiligheid of veiligheidsbeleving. In overleg met betrokkenen regelen wij dan ondersteuning in de vorm van coaching, begeleiding of mediation. Hierbij hanteren we strikte onafhankelijkheid met als uitgangspunt dat alle partijen zich willen inzetten voor een gemeenschappelijk doel; veiligheid voor allen.

Een voorbeeldfunctie

Jaarlijks brengt de stichting een award uit om de noodzaak van aandacht voor de veiligheid in school over het voetlicht te brengen. Deze 'People help the People' Award wordt uitgereikt aan instituten, groepen of personen die een buitengewone prestatie op het gebied van veiligheidsbevordering geïnitieerd of geleverd hebben.

Op zoek naar verbetering

De stichting verricht onderzoek op het gebied van sociale veiligheid en veiligheidsbeleving op scholen. Doel is de kennis over en aanpak van veiligheidsproblematiek te verbeteren.

In communicatie met de praktijk

Vier maal per jaar brengt de stichting in samenwerking met uitgeverij Nolin haar magazine 'Sociaal Veilig Onderwijs' uit. Scholen kunnen het blad kosteloos ontvangen.

Het blad geeft een overzicht van recente ontwikkelingen op het gebied van sociale veiligheid in het onderwijs en de activiteiten van de stichting.

Onze ambassadeurs

Ter ondersteuning van het werk van de SVO brengen onze ambassadeurs op een prettige manier de problematiek van sociale veiligheid onder de aandacht.

Onze ambassadeurs zijn: 'Brian', vocalist, Esther Nagtegaal, zangeres, Sandra Ammerlaan, coach en workshopbegeleider.

Wilt u ook een leuke presentatie voor uw leerlingen laten uitvoeren, neem dan contact met ons op over de mogelijkheden.

Ons huishoudgeld

Bekostiging van de activiteiten van de stichting wordt verkregen uit donaties. Wie zich bij de stichting meldt kan rekenen op gratis advies. Verdergaande dienstverlening wordt geleverd op basis van contract met heldere en billijke tarieven.

Open voor uw inbreng

Meer informatie over de stichting, haar medewerkers en activiteiten, steunbetuigingen en mogelijkheden voor donaties is te verkrijgen via: contact@expertisecentrumvoorveiligheid.nl bellen kan ook, 0346-550655.

Pesten gebeurt allang niet meer alleen op het schoolplein. Ook online wordt er flink gepest. Vaak anoniem, waardoor het moeilijk is er iets tegen te beginnen.

Pesten onder jongeren is een groot probleem. Met de opkomst van social media als Facebook, Instagram en Snapchat zijn pesterijen niet langer gebonden aan het schoolplein of de gymzaal, maar vinden ze ook steeds vaker plaats op telefoons of computers.

Voorbeelden van online pesten zijn het plaatsen of delen van kwetsende foto's of video's en het sturen van bedreigende berichtjes. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt ongeveer een op de tien jongeren (11,4 procent) tussen de 15 en 18 jaar online gepest.

Onlangs hebben verschillende onderzoekers aangetoond dat cyberpesten – net als offline pesten – verstrekende negatieve gevolgen voor de slachtoffers kan hebben. Zo hebben kinderen die online gepest worden vaker last van depressies, psychosomatische stoornissen en hebben ze een lager zelfbeeld.

Anoniem karakter

Toch zijn offline en online pesten niet hélemaal hetzelfde. Een belangrijk verschil is bijvoorbeeld dat online pesten vaak anoniem gebeurt. Door een nep-account aan te maken, kunnen pesters hun identiteit verbergen.

Die vervelende foto is nog lang terug te vinden

Offline en online pesten zijn sterk vervlochten

In de afgelopen jaren is er veel onderzoek naar zowel offline als online pesten gedaan. In vrijwel al deze onderzoeken is de conclusie dat offline en online pesten sterk met elkaar vervlochten zijn: jongeren die offline pesten, pesten vaak ook online. En: kinderen die offline gepest worden, worden vaak ook online gepest. Offline en online pesten staan dus niet los van elkaar, maar liggen in elkaars verlengde.

De slachtoffers weten dan niet door wie ze precies gepest worden. Dit is niet alleen bijzonder angstaanjagend, maar het maakt het ook lastig om actie tegen de pester te ondernemen. Volgens het CBS weet ongeveer een derde van de jongeren die online gepest worden niet wie de dader is.

Daarnaast is het – anders dan bij offline pesten – ook minder duidelijk wie het pesten gezien hebben, omdat het vaak mogelijk is posts anoniem te lezen.

... wat
is dit nu
weer ...

Beau Oldenburg

Hierdoor kunnen slachtoffers het gevoel hebben dat werkelijk iedereen in hun omgeving een bepaald bericht of foto heeft gezien.

Eenmalig maar never-ending

Negatieve interacties die slechts één keer plaatsvinden, zoals ruzie of plagen, worden doorgaans niet als pesten beschouwd. Volgens de veelgebruikte definitie van de Zweedse onderzoeker Dan Olweus is pesten iets wat herhaaldelijk gebeurt.

Dit ligt wat ingewikkelder als het gaat om online pesten. Een pester kan immers slechts één keer een bepaalde foto uploaden, maar als deze vervolgens massaal gedeeld wordt dan kan de impact hiervan heel groot zijn. Daarnaast is het zo dat als iets eenmaal op het internet staat, het vaak nog lang terug te vinden is, zelfs als de originele post inmiddels verwijderd is. Online pesten is dus minder gebonden aan één specifiek moment dan offline pesten.

Pesten op afstand

Een ander belangrijk verschil tussen offline en online pesten is dat de betrokkenen bij online pesten niet in dezelfde ruimte aanwezig hoeven te zijn. Hierdoor kunnen zij elkaars reacties op het pesten niet zien. Anders dan bij offline pesten, waar de pester bijvoorbeeld kan zien dat het slachtoffer huilt, weet de pester niet direct hoe het slachtoffer reageert en hoe groot de aangerichte schade is. Dit zou als gevolg kunnen hebben dat online pesters veel verder gaan dan zij offline gedaan zouden hebben.

Beau Oldenburg (1987) is onderzoekster bij de vakgroep sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. In 2017 promoveerde ze op haar proefschrift 'Bullying in schools, the role of teachers and classmates'.

Haar website Beau-Oldenburg.nl biedt een overzicht van haar werkzaamheden en wetenschappelijke en andere publicaties w.o. een groot aantal Blog's.

Ook de reacties van het publiek van de pester zijn vaak niet direct waarneembaar. De meeste pesters pesten omdat zij cool en populair willen zijn. Daarom wordt er vrijwel alleen gepest als er omstanders aanwezig zijn. Als deze omstanders lachen of de pester aanmoedigen dan voelt de pester zich gesteekt.

Online pesters kunnen tenzij ze samen posten niet direct aan de gezichten van de omstanders zien of zij het pesten goedkeuren of niet, maar ontvangen eventuele waardering later in de vorm van likes, shares en reacties.

Cyberpesten tegengaan

Door het anonieme karakter van cyberpesten kan het lastig zijn om er iets tegen te doen. Daar komt nog eens bij dat volwassenen vaak niet goed weten wat er precies online gebeurt, bijvoorbeeld omdat ze niet bekend zijn met het desbetreffende platform.

Onderzoek laat zien dat het opleggen van regels, monitoring en supervisie niet echt effectief zijn in het tegengaan van online pesten. Wat wel werkt, is om open en op een niet-veroordelende manier met kinderen over hun internetgebruik te praten. Kinderen zullen eerder met volwassenen praten als zij het gevoel hebben dat ze bij hen terecht kunnen, dat ze zich niet voor het pesten hoeven te schamen en dat de volwassene daadwerkelijk actie zal ondernemen.

Daarnaast is het belangrijk dat ouders en scholen samenwerken in het tegengaan van online pesten. Leerkrachten kunnen in de klas bespreken hoe de kinderen vinden dat er op het internet met elkaar omgegaan moet worden. Op basis van deze gesprekken kunnen afspraken worden gemaakt. Het is belangrijk dat de ouders ook van deze regels op de hoogte zijn en hier naar regelmatig naar verwijzen.

Beau Oldenburg

Vruchtbare contacten gelegd tijdens de NOT

Vruchtbare contacten gelegd tijdens de NOT

Achteraf sta je er toch versteld van hoeveel gesprekken we in een week tijd gevoerd hebben met mensen die belangstelling tonen voor het werk wat we doen.

Er zijn veel bezoekers geweest die onze stand hebben bezocht.

Als Stichting Veilig Onderwijs mochten we ook op de NOT zijn.

Dankzij onze gulle sponsor -DNB Groep, sociale en maatschappelijke publicaties- hadden wij ook een stand. In hal 3, nummer 037.

Het is wel apart -de inrichting van zo'n tentoonstelling- de grote exposanten hebben hun stands in de middenruimte van de hallen en langs de wanden vind je dan een aaneenschakeling van kleine stands waarin een grote variatie aan aanbieders van diensten en producten voor het onderwijs zichzelf of hun waren aanprijzen.

Daaronder vind je vaak de pareltjes van praktische benadering van bijzondere omstandigheden die zich in het dagelijks gebeuren van het onderwijs kunnen voordoen.

Niet verwonderlijk dus dat je bij het dienstdoen op zo'n stand de aangename ervaring opdoet hoeveel belangstelling er toch is voor die bonte verscheidenheid aan aanbiedingen van diensten en producten.

Er zijn vele bezoekers geweest die ons echt hebben opgezocht, om op deze manier met ons in gesprek te gaan en daar zijn veel afspraken uit voortgekomen. We hebben onze diensten met hen kunnen bespreken en die mogen we nu op scholen, voor gemeenten en schoolbesturen gaan uitvoeren. We mogen dan ook van een voor de SVO geslaagde beurs spreken.

De beperkte ruimte 'in' de stand nodigt ook uit om 'naar buiten' te treden, waardoor de tegemoetkomendheid tegenover de bezoekers meteen ook een stap dichterbij komt.

En dan blijkt sociale veiligheid op school een onderwerp te zijn waar men wel even bij wil stilstaan. De ervaringen van medewerkers van onze organisatie die in de loop van de week de belangstellenden te woord stonden spreken wat dat betreft voor zich.

Marylaine Linger die als mediator landelijk functioneert voor Stichting Veilig Onderwijs was zaterdagochtend op de stand aanwezig. Het viel haar op dat ze in overigens maar heel korte contacten toch tamelijk wat informatiemateriaal kwijt kon aan bezoekers die dit wel wilden meenemen voor degenen die bij hun op school op het punt van sociale veiligheid met een functie bekleed zijn of voor degenen met algemene verantwoordelijkheid.

Ook ontmoet je mensen die kunnen zeggen dat ze zelf al een functionerend beleid hebben opgesteld en daar goed mee uit de voeten kunnen. Dus geen belangstelling voor een alternatief. Dat is toch heel wat meer dan een reactie die botweg aangeeft dat het onderwerp niet in de belangstellingssfeer ligt.

Dan is het toch mooi om te kunnen melden dat twee contacten tot diepgaander gesprek hebben geleid wat erin uitmondt dat er afspraken zijn gemaakt tot nader contact en overleg met betrekking tot vraagpunten die actueel leven op de betreffende school.

In het ene geval heeft dat te maken met leerlingen waar moeilijk contact mee te krijgen is. En bij de ander speelt er heel veel op school en staat er bovendien een verhuizing gepland. Wat hulp en ondersteuning is heel welkom.

Audrey Vrijhoef werkt als mediator en externe vertrouwenspersoon voor Stichting Veilig Onderwijs in Noord Holland. Ze was zaterdagochtend op de stand. Zij sprak voorbijgangers aan met de volzin: "Sociaal veilig beleid is leidend voor een sociaal veilig klimaat op uw school of kinderopvang". Zo wist ze interesse te wekken.

Diegenen die bij haar hebben aangegeven meer informatie over de dienstverlening vanuit SVO te willen ontvangen, hadden vaak een achtergrond als bijvoorbeeld intern begeleider, beleidsmedewerker of bestuurslid van een school of een daaraan gerelateerde instelling, zoals kinderopvang, bijvoorbeeld.

Het is dan toch mooi als een paar contacten tot wat verdergaande gedachtewisseling leiden, waarop er contactgegevens worden uitgewisseld om later met elkaar op het onderwerp sociale veiligheid en wat de Stichting Veilig Onderwijs daarin kan betekenen terug te komen.

Wel een aparte gewaarwording was een ontmoeting met mensen die uit België naar Utrecht gekomen waren voor deze tentoonstelling. Zij gaven te kennen dat het nu ook in België verplicht is in het onderwijs om een sociaal veiligheidsbeleid te hebben. Maar dat er bij hun nog geen ondersteunende organisaties zijn -bij hun weten- waar ze dit beleid kunnen laten toetsen of dienstverlening kunnen aanvragen om zulk beleid te ontwikkelen, uit te voeren en te onderhouden.

Dat werd even een wat uitgebreid gesprek en met een tasje vol informatie over wat de SVO te bieden heeft zwaaiden zij 'gedag' met de woorden 'wordt vervolgd'. We kijken ernaar uit, want België is een mooi land.

Willem Konink zet zich landelijk in als gastdocent voor de Stichting Veilig Onderwijs. Het was dinsdag nog niet zo druk. Vooral veel leerlingen PABO en onderwijsassistent. Zij waren best wel geïnteresseerd en was het vooral vanuit onze zijde informatie verstrekken. Wie weet wordt onze naam doorgegeven tijdens een stage of op een eerste werkplek.

Het blijft wel leuk om deze jonge enthousiaste mensen te spreken over het vak wat zij nog aan het leren zijn.

Woensdag een wat ander publiek, waarbij wij meer response konden verwachten. Met het Sociaal Veilig Onderwijs magazine in de hand heb ik gevraagd of men dit blad kende. Het was iedere keer een mooie binnenkomer om uit te kunnen leggen wat wij als SVO doen. Daarbij heb ik het ook veel over de 'Speak Up' app gehad. Vooral het idee dat dit jonge medium bij de jeugd van nu past en de drempel om iets te melden omlaag kan brengen werd vaak besproken.

Als ambassadeur van de stichting is 'Brian' -zijn 'artiesten' naam- vooral bezig met de SVO onder de aandacht te brengen. Bezoekers sprak hij doorgaans aan met simpelweg "Mag ik jullie wat vragen?".

Volgende vraag was dan "werken jullie op de school al met een veiligheidsplan, en zo ja, welk plan?"

Opvallend was dat veel mensen hierop geen antwoord wisten te geven. Sommigen wisten niet eens dat het tegenwoordig verplicht is. "Dit was bleek een goede ingang om uit te leggen wat de stichting doet en wat de stichting voor hun school zou kunnen betekenen."

"Bij uitleg over de stichting heb ik vooral gefocust op het stukje 'beleid op maat', omdat ik zomaar inschat dat iedere school anders is en andere behoeften heeft en ik het idee heb dat juist de grote stands hieraan voorbij lopen, terwijl daar juist de kracht van SVO ligt."

Ook heeft hij gewezen op het inzetten van vertrouwenspersonen, mediators en ambassadeurs.

Bezoekers willen informatie en zijn op zoek naar hulp met betrekking tot sociale veiligheid en ik probeer een stichting te promoten, waarvan ik weet dat zij juist exact die sociale veiligheid hoog in het vaandel hebben staan."

Soms was er succes, soms was er geen match, maar alle keren was er een goede dialoog waar beide partijen van konden leren.

"Ook heb ik met diverse mensen gepraat over de Speak Up app en het magazine. Ik vond het een voorrecht om een dagje mee te mogen draaien tijdens de NOT."

Sandra Ammerlaan is nieuw in de organisatie van de Stichting Veilig Onderwijs en zet zich landelijk in als gastdocent, coach en counsellor. Ze greep de aanwezige enquêteformulieren aan om met mensen in direct contact te komen. "Het is heel erg uiteenlopend qua reacties".

Een boel mensen die je aanspreekt wenden wel erg snel hun hoofd af. Het doet je dan wel veel goed als er één iemand is die oprecht geïnteresseerd blijkt en heeft begrepen over welke materie je het hebt.

Zoals bij het invullen van de enquête, gaat het ook wanneer je mensen in het gangpad aanspreekt. Waar de een heel ongeïnteresseerd lijkt te zijn blijkt een ander juist wel op de hoogte te wezen, belangstelling te tonen en gerichte vragen te hebben.

"Omdat ik nog maar pas bij de stichting betrokken ben, voelde ik me niet zeker genoeg om echt gesprekken aan te gaan. Maar vanuit de achtergrond bleek het mogelijk toch heel wat informatie te delen."

"Toen ik een korte pauze nam heb ik een bijzonder contact gelegd met een student die als stagiair op de beurs stond. Hij sprak me over zijn beperkende overtuigingen en hoe hij daarmee omging. Dat is zo'n moment in je leven dat je even 'paf' staat. Je idee over sociale veiligheid krijgt ineens een nieuwe dimensie."

Marc Boss is schrijvend lid van de redactie van het Sociaal Veilig Onderwijs magazine wat uitgeverij DNB Groep onder scholen distribueert ten behoeve van de Stichting Veilig Onderwijs.

Er komen allerlei mensen, met allerlei vragen langs de stand van de stichting heeft hij ervaren.

Een voorbij schuifelende, wat oudere docent komt aarzelend teruglopen. Neemt de posters en folders nog eens nadrukkelijk in zich op en vraagt mij dan; "Zeg, te volle klassen, doen jullie daar ook iets aan?".

Tsja, te volle klassen, daar kan de SVO natuurlijk niet zoveel aan doen. Wel ondersteuning bieden wanneer als gevolg daarvan de veiligheidsbeleving van de kinderen in het gedrang komt. Hij kijkt mij een beetje droevig aan en doet zijn verhaal.

Invalidocent muziek. Wil graag kinderen zijn vak laten beleven maar stuit steeds op grote, lastige groepen. "Dan moet ik politieagent spelen en dat wil ik helemaal niet. Kan ik ook helemaal niet". Diepe zucht.

Of de twee jonge juffen die mij eerst uitgebreid laten toelichten waar de SVO zich voor inzet, om dan met hun verhaal te komen. Een paar moeilijke schooljaren gehad. Conflicten in het schoolteam. De veiligheidsbeleving was zoek. Uiteindelijk moest de directie vertrekken. Er is een nieuwe directeur, maar de rust is nog niet teruggekeerd. Het is nog altijd spannend.

"Je kunt altijd contact met de SVO opnemen", zeg ik, terwijl ik hen wat flyers en informatiemateriaal in handen geef. "Ja, misschien moeten we de directeur dit morgen maar eens op zijn bureau leggen", zegt juf A met een blik op haar collega. "Ja", beaamt die, "misschien moesten we dat maar eens doen".

Terwijl ze weer verder lopen denk ik; ja, dat lijkt ook mij een goed idee.

Als het om sociale veiligheid gaat, zijn er scholen die zich onderscheiden. Hun lukt het namelijk om daarmee bepaald succesvol te zijn. Hun aanpak kan voorbeeldig zijn voor scholen waar men alle moeite doet om ook sociale veiligheid te bereiken, maar er niet of nauwelijks in slaagt om dat te borgen. En, goed voorbeeld doet goed volgen.

Er is de Stichting Veilig Onderwijs veel aan gelegen de goede praktijkvoorbeelden aan het licht te brengen, zodat anderen daar wellicht profijt van kunnen hebben. Dus; als u van deze voorbeelden uit de praktijk kent, meld het de SVO. Of, als u er zelf in geslaagd bent goede resultaten in de sociale veiligheid te bereiken, laat het de SVO weten.

Award

‘People help the People’-award

Om de goede voorbeelden uit de praktijk van een effectieve aanpak om sociale veiligheid op school te bereiken onder de aandacht te brengen, is de ‘People help the People’ award in het leven geroepen en intussen al zes keer uitgereikt.

De commissie ‘iedere dag veilig onderwijs’ van de Stichting Veilig Onderwijs probeert elk jaar zo’n ‘lichtend voorbeeld’ onder de aandacht te brengen. Dat valt nog niet mee. Het doet denken aan het bijbelse verhaal van het licht onder de korenmaat. Maar uit dit verhaal weten we dat je er goed aan doet je licht te laten schijnen.

De SVO is dan ook zo vrijmoedig om ieders hulp in te roepen om die lichtende voorbeelden aan het daglicht te brengen.

Wat dit onderwerp betreft; ‘afkijken mag’. Zoals je dat ook allerwegen in het bedrijfsleven ziet; navolging van succesformules brengt ons stappen verder. En het onderwerp sociale veiligheid is ieders aandacht waard. Dus, weet u een school, een leraar of leraar die of schoolbestuur dat er met een bijzondere of eigenwijze aanpak of benadering er in slaagt om sociale veiligheid op school te bereiken en te onderhouden, laat het de SVO weten.

Mail contact@expertisecentrumvoorveiligheid.nl of bel 0346 550655.

Zelfgedragen verantwoordelijkheid

Het is overduidelijk dat het bereiken en handhaven van sociale veiligheid op school bepaald geen éénrichtingsverkeer is. De daadwerkelijke medewerking van de leerlingen is daarbij onontbeerlijk.

Het is dus de kunst om de betrokkenheid van het woelige volkje in de klas -maar vooral ook daarbuiten- steeds levendig te houden.

Het is algemeen gebruikelijk dat er afspraken worden gemaakt over het sociale verkeer op school. Het betrokken zijn van de leerlingen bij het maken van die afspraken is hierbij belangrijk.

Dit is ook typisch een onderwerp waar men in de praktijk -met vallen en opstaan- moet uitzoeken welke benadering bij de jonge garde het beste aanslaat. De praktijk levert daar vele voorbeelden van.

Het besef eigen gemaakt

Bij de viering van het tienjarig jubileum van de SVO opperde iemand om ook leerlingen daarbij te betrekken. En zo kwam het idee van de ‘elevator pitch’ op de proppen. Met een gevolg wat we in de verte niet voorzien hadden. Er kwam een inzending van een jongen van een praktijkschool die uit liefde nogal bezig is met video. Hij trof een leraar die daar ook mee behept is.

Ze boksten het voor elkaar dat de jongen in een filmpje van een minuut perfect en gevoelig onder woorden brengt hoe het er bij hun op school aan toe gaat om de sociale veiligheid te bewaren. Zeer geslaagd.

Succes leidt tot herhaling, zodat een andere leraar zijn klas uitdaagt om samen ook zo’n filmpje te maken. Bepaald niet tevergeefs.

Kijk maar eens op YouTube bij: Elevator Pitch 3C Praktijkschool Westfriesland Stichting Veilig Onderwijs en bij Elevator Pitch 1A Praktijkschool Westfriesland Stichting Veilig Onderwijs

Goed voorbeeld doet goed volgen

Wanneer u de filmpjes gezien heeft zal het duidelijk zijn dat het nogal een uitdaging is om zoiets met leerlingen te ondernemen.

Maar het is ook duidelijk dat zo’n exercitie tegelijk een geweldig hulpmiddel is. Zo kan de formule voor sociale veiligheid van de school doordringen bij de klas die meedoet. Gegarandeerd dat de leerstof beklijft.

Oproep

De Stichting Veilig Onderwijs doet dus de oproep aan een ieder die een ‘elevator pitch’ met betrekking tot het onderwerp sociale veiligheid realiseert, om die in elk geval ook in te zenden aan

contact@expertisecentrumvoorveiligheid.nl

We zijn benieuwd!

Elevator pitch